

Teodoras Einstrubas
7245 So. Albany Ave.,
Chicago, Ill. 60629

LIETUVOS
NACIONALINĖ
MAŽŲYDŲ
SPRENDIMŲ
KLAIPĖDA

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103.

Telephone: 431-6344

VOL. LII

Sausis - January 30, 1967

Nr. 12

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Juozas Bachunas ir ponis, nuvykus Australijon, Melbourne buvo pasitikti gausaus Lietuvių būrio. Nuotraukoje iš kairės: Popeliučka, Bikulčis, Prašmutas, Alekna, Prašmutienė, Zubras, Prašmutaitė, Prašmutas jr., Jakutis, Bachunas, Meiliūnas, Bikulčienė, Stankunavičius, Bachunienė, Barkus, Klimienė, Prašmutaitė, Klimas, Aleknienė, Petrašiūnas, Bučelienė, Meiliūnas, jr., Bučelis ir Adamkavičius.

IŠ VISO PASAULIO

* JAV KARIUOMENĖ Vietnamė pasiekė 400,000 skaičiaus ir jis augsis palaipsniui iki 500,000. Skaitant, kad P. Vietnamas turi 600,000 karių, šalia ne taip skaitlingų kitų šalių karinių dalinių, atrodytu, jog 300,000 Vietkongo ir S. Vietnamo partizanų ir karių skaičius sudaro mažumą, kuriai nugalėti nei nereikėtų tokių milžiniškų pastangų ir išlaidų. Tačiau matome, kad "riboto karo" vedimas karais yra brangesnis.

* PEKINAS skelbia, kad R. Kinijoje jau susiduriame su organizuotais anti-Mao kariniais daliniais, į kuriuos jungiasi buvę kariai ir visi kiti nepatriaria Mao "kultūrinei revoliucijai". Susirėmimai vyksta Mongolijoje ir net Tibete. Pekino vyriausybė jau sutinka, kad vidinės kovos baigia susmukti ir valstybės ūkį.

* ATSISTATYDINĖS JAV prekybos sekretorius John Connor nepatikęs prez. Johnsonui todėl, kad atsisakęs priklausyti t.v. "yes men" grupei. Jis nesutikęs su "Great Society" projektais, paremtais klaidingais ūkiniais apskaičiavimais. Visa tai jis dėstęs prezidentui atvirai ir be jokių pataikavimo žymių.

Už tai prezidentas ir savo artimųjų pagelbininkų tarpe turi daryti dažnus pakeitimus, nes prie jo darbo metodų ilgiau atlaikyti galį tik viengungiai. Mat, diena ar naktis, prezidentas nesiskaito, kur esi ir ką darai. Pašaukė ir -- dirbk. Tai sunkios darbo sąlygos ypač šeimų galvoms.

Lietuvos gen. konsulas dr. P. Daužvardis su ponia apsilankė į Klaipėdos uosto mugę su jūrų skaučių ir skautų vadais A. Gasneriene ir E. Vengiansku. V. Noreikos nuotrauka

VIENPUSĖ MEILĖ

KONSULARINĖS SUTARTIES PATVIRTINIMAS YRA LAIKOMAS PASISAKYMU UZ NAUJĄ POLITIKĄ SOVIETŲ ATŽVILGIU. — TEIGIAMA, KAD ANTI KOMUNIZMAS YRA JAU MIRĖS IR JIS NETURĖTŲ TURĖTI ĮTAKOS POLITIKAI, TACIAU DRAUGIŠKESNĖ POLITIKA TIK TADA TURĖTŲ PRASMĖS, JEI Į JĄ BŪTŲ TUO PACIŲ ATSAKOMA.

VYTAUTAS MESKAUSKAS

New York Times sausio 23 d. rašydamas apie konsularinę sutartį su Sovietų Sąjunga tarp kitko pastebi: "(Jos) ratifikacija yra daugiau negu normalizavimas sovietų - amerikiečių santykių ir suteikimas skubiai reikalingos apsaugos Amerikos piliečiams, keliaujantiems po Sovietų Sąjungą. Tai, kas atsitiks tai sutarčiai, gali parodyti koks likimas laukia tolimesnės administracijos konstruktyvias pastangas siekiant geresnių santykių su Maskva."

"Jei konsularinė sutartis nebus ratifikuota, greičiausiai nieko nebus iš Rytų - Vakarų prekybos įstatymo ir susitarimo dėl erdvės. Reikalinga sukasi apie visos Ameri-

kos užsienio politikos krypties Sovietų Sąjungos atžvilgiu nepaprastai kritišku pasaulio istorijos momentu likimą"

Prieš tokią konstatavimą N.Y. Times verkšleno, kad palyginti neaukšto (sub-cabinet) rango federalinės policijos pareigūnas sudarė tiek daug kliūčių Administracijos politikai. Tas pareigūnas, tai J. Edgar Hoover, kuriam pats Valstybės Sekretorius turėjęs parašyti laišką, prašydamas nekliudyti JAV užsienio politikai.

Iš tikro Hooveris tik atliko savo pareigą, nurodydamas į tą pavojų, kurį krašto saugumui sudaro sovietų diplomatinės ir konsularinės įstaigos. N.Y. Times ir kiti naujos politikos so-

vietų atžvilgiu šalininkai to visai ir nebando užginčyti, istoriniai žiūrėti tai neįmanoma. Jie tik teigia, kad ne Hooveriui vesti JAV užsienio politiką, kas, žinoma, irgi teisinga, tačiau nepaliečia esminio klausimo, ar konsularinė sutartis duos daugiau naudos ar žalos.

'Nauja' JAV politikos sovietų atžvilgiu kryptis išplaukia iš prielaidos, kad "Anti-Communism is dead", atseit, žmogus, kuris bijo komunizmo yra keliasdešimt metų atsilikęs. Tiesa, JAV politika prieš 20 metų buvusi paremta siekimu sulaikyti komunizmo plėtimąsi, tačiau tai buvę klaidinga jau tada ir visiškai nereikalinga dabar. Ne tik nereikalinga, bet tiesiog žalinga, nes tragiškas Vietnamo karas esąs tiesiogė tos politikos išdava. JAV norėjusios ten sulaikyti komunizmą, bet atsidurusios beviltiška kare su nacionalizmu.

Toje prielaidoje faktai yra sumaišyti su fantazija. Tiesa, kad JAV

rūpėjo sustabdyti komunizmą ne tik kaip toki, bet greičiau kaip Rusijos imperializmą, prisidengusį tarptautinio komunizmo skraiste. Tačiau ir šiandien negalima teigti, kad Maskva ta skraiste visai nesinaudotų. 'Anti - komunizmas' būtų tikrai miręs, jei prieš tai kristų pats komunizmas. Ir šiandien Maskva tikrai taip neremtų Vietnamo 'nacionalistų', jei jai ir toliau nerūpėtų išnaudoti viso pasaulio komunistų savo naudai. O tol, kol ji taip elgiasi, yra vietos ir gyvam anti-kunizmui, jau neminint to fakto, kad komunistinė sistema visom tautom atnešė tik nelaimę.

Jei pavyzdžiui, šiandien JAV imtų ir pasitrauktų iš Vietnamo, to (Nukelta į 2 psl.)

Klaipėdos uosto mugė Chicagoje

Š. m. sausio mėn. 22 d. Chicagoje, Jaunimo Centro patalpose, įvyko Chicago Jūrų Skautų Juodkrantės ir Baltijos Jūros tuntu, Lemony Trakų vietininkijos, East Chicago Nidos laivo jūrų skautų-čių ir Korp! Gintaras rengta Klaipėdos uosto mugė.

Mugę, lydint LJS Vadoybės pareigūnams — LJS Inkaro Tarybos pirmininkui j. v. s. Alg. Aglinskui, LJS Vyriausiesiems skautininkams j. s. A. Gasnerienei, j. s. E. Vengianskui ir kt., 12 val. perkirpdamas mėlyną juostą ir tardamas atitinkamą žodį, atidarė Lietuvos gen. konsulas Dr. P. Daužvardis. Savo žodyje pasiūlydė jūrų skautų aktyvumu, Lietuvos jūrinės idėjos puoselėjimu, sveikino ir linkėjo šią tradicinę mugę perkelti į Nepriklausomos Lietuvos gintarinę Baltijos jūros pakrantę — Klaipėdą.

Mugės metu veikė jūros budžių sukamas laimės ratas, jūrų skautų akademikų tvarkoma "spalvo-rama", Korp. Gintaras įrengta ir meniškai išpuošta kavinė

bei tėvų komiteto narių aptarnaujama valgykla.

Didžiojoje salėje mugės stalai buvo apkrauti įvairiausiais rankdarbiais — medžio drožiniais, meniškai išpauštytais inkilais, mozaikos lipdiniais, puodais, įvairiausiais siuviniais, tautinėmis juostomis, pagaldėliais ir kitais jūrų skautų-čių pagamintais muginukais, kurie per trumpą laiką buvo apsilankusių išpirkti.

Greta didžiosios muginukais nukrauto salės, LJS Jūrų Skautų — Jūrų Skautų Vadijos buvo įrengusios reprezentacinę LJS jūrų skautų istoriją atvaizduojantį kambarį. Čia albumuose suklijuotomis nuotraukomis, laikraščiu iškarpomis, jūrlapiuose nubraižytais vandens keliais, įvairiomis schemomis, jūrų skautijos ženklų rinkiniais ir kt., lankytojai buvo supažindinami su Lietuvių Jūrų Skautų 45-rių metų veiklos pasireiškimais, atliktomis istorinėmis kelionėmis jūrose ir vandenyse bei visa lietu-

(Nukelta į 2 psl.)

Cas tro: -- Už tų vartų tau prasidės naujas gyvenimas, kokio tu net negali įsivaizduoti!...

Mugėje buvo didelė spntis. Visi skubėjo apsipirkti ...

Nagio nuotrauka

Lietuvos gen. konsulas dr. P. Daužvardis atidaro Klaipėdos uosto mugę Jaunimo Centre, Šalia stovi: jūrų skaučių vadė A. Gasnerienė, J. Daužvardienė ir jūrų skautų vadas E. Vengianskas.

Jūrų skaučių gretos Klaipėdos uosto mugės atidaryme.

Nagio nuotrauka

KLAIPĖDOS UOSTO MUGĖ...

(Atkelta iš 1 psl.)

vių jūrų skautų veiklos istorine raida.

Sausio mėn. 22-ją dieną, Chicagoje, Jaunimo Centre, vyravo šventinė mugės nuotaka. Klegėjo minia didžioje salėje, krykštavo jaunimas, linksmi šnekučiausi svečiai. Visi džiaugėsi ypatingu šių metų Klaipėdos uosto mugės pasisekimu ir atsisveikindami dėkojo vadovams ir jūrų skautams už šios šventės surengimą. Visa tai buvo televizijos programos Lietuvių Televizijoje vedėjo sluto filmuojama ir magnetofono juostoje užrašoma.

Klaipėdos uosto mugę aplankė per 3000 asmenų.

(Vg.)

VIENPUSĖ MEILĖ...

(Atkelta iš 1 psl.)

žygio pasekos būtų tokios katastrofingos, jog tokios politikos nerekomenduoja nė pats didžiausias JAV Vietnamo politikos priešininkas senatorius J. William Fulbright. Savo paskutinėje knygoje, išėjusioje sausio 22 d. "The Arrogance of Power", jis siūlo tartis su komunistais dėl paliaubų ir visos pietryčių Azijos neutralizavimo, bet kadangi komunistai, kaip žinia, nenori leisti į kokias kalbas ir visų pirma reikalauja JAV pasitraukimo, Fulbrightas turėjo skaityti ir su ta galimybe. Tuo atveju, jis siūlo JAV palikti tose pietinio Vietnamo srityse, kurios yra lengvai apginamos.

Žodžiu, Vietnamas virto naujos politikos krypties bandomuoju akmeniu. Jei komunizmas yra miręs arba pasikeitęs,

dėl paliaubų nebūtų sunku susitarti. Jei karas ten toliau tęsiasi, tai tik dėl to, kad tarptautinis komunizmas Maskvai ir toliau labai rūpi. Šioje byloje taikingumo įrodymo našta turėtų būti perduota sovietams. O jei jiems tai nelabai rūpi dėl vienokių ar kitokių priežasčių: dėl pačios komunistinės idėjos ar kokių specialių sovietai interesų, kad ir pvz. noro ir išrokavimo daryti galimai daugiau sunkumų amerikiečiams -- tuo atveju nieko nepadės ir bet kokie taikos meilės pareiškimai. Kol kas, deja, nėra jokių įrodymų, kad nauja politika atneštų kokios nors naudos -- tai tik vienpusiškos meilės afera.

LIETUVOS HIMNAS TOLIMUOSE FILIPINIUOSE

Romas Vildzius aukštųjų diplomatinės mokslus baigė George Town — Washington, master degree įsigijo Columbijos universitete New Yorke. Kurį laiką ten pat sėkmingai dirbo General Electric įmonėje. Be savo tiesioginio darbo, aktyviai reiškėsi lietuviško-

je visuomenėje, o ypač daug pasidarbavo skautybei.

Vėliau išvyko į Filipinus vadovauti Neries Bendrovei, kur ir dabar dirba. Čia susituokė su Luce Lozano. Sukūrė šeimą apsigyveno Manilos priemiestyje — Fordes Park.

Lucė yra baigusi aukštųjų mokslus ir iš profesijos žurnalistė. Ištekėjusi pradėjo vertinti ir branginti visa tai, kas Romui svarbu. Ir taip jų bendras gyvenimas tolimuose Filipinuose spindi lietuviškos kultūros žibureliu. Lucė ne tik pati iš vyro mokosi lietuviškai, bet kaip žurnalistė vietinių gyventojų ir savo draugų tarpe garsina Lietuvos vardą.

Kalėdų šventėms jie pasikvietė iš Washingtono Romo tėvelį plk. K. Vildžių ir antrą Kalėdų dieną pas save surengė dainų ir muzikos vakarą. Plk. Vildzius buvo labai sujudintas, kai netikėtai 10 dainininkų choras savo programos pradžioje sugiedojo Lietuvos Himną. Choristų tarpe buvo ir marti Lucė, kuri gaus gaidas ir išmokė savo artimuosius draugus ir žurnalistus. Po to užtraukė mūsų jaunimo ir ypač skautų mėgiamą dainą "Ant kalno mūrai". Toliau sekė vietinės religinės giesmės, liaudies dainos, o po to vai-

Pastabos dėl straipsnio "Lietuvių kalba ir jos reikšmė"

Dirvos Nr. 7 tilpęs R. Zakarevičiaus tokiu antgalviu straipsnis reikalingas kaikiurių pataisymų ar papildymų. Čia juos ir paminėsiu.

1. Autorius 4-tame paragrafe rašo: "Atrodo, kad indoeuropiečių tautų branduolys gyveno priešistoriniuose laikuose dabartinėje pietų Rusijoje, maždaug ten pat, kur viduramžiuose buvo Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė. Maždaug 2000 metų prieš Kristų šis branduolys pradėjo plisti į Europą ir į Šiaurės Indiją ir Persiją". Nenorėčiau sutikti, kad pasisklaidymas iš tokio branduolio įvyko vienu kartu į vakarus, pietus ir rytus, t.y. į Aziją. Kai indoeuropiečiai kraustėsi į Indiją ir Persiją, tai branduolys Europoje jau buvo prasiplėtęs: germanai jau buvo nusistūmę iki Reino, graikai ir ilirai į Balkanus, galai -- į pietus nuo Karpatų.

Faktas kad sanskrito kalba yra labiau panaši į baltų ir slavų kalbas, negu į germanų ar heleinų bei galų kalbas, rodo kad a) indoeuropiečiai jau nebekalbėjo viena prokalbe tuo laiku kai "sanskritininkai" atsiskyrė, ir b) kad "sanskritininkai" atsiskyrė iš teritorijos Europoje, kuri buvo kaimynystėje su jais, jiems dar gyvenant Europoje, t.y. maždaug iš ten, kur tuo laiku gyveno baltai ir slavai.

Taip pat galima nustatyti iš palyginamosios kalbotyros, kad indoeuropiečiai arba arijai, kurie nusikėlė į Indiją -- atsiskyrė anksčiau iš teritorijos Europoje, buvusios kaimynystėje su baltais, negu tie arijai, kurie nusikėlė į Persiją arba Iraną iš kaimynystės, buvusios arčiau slavų. Pvz., imkime žodį Dievas: lot. deus, graik. deos, ind. sanskritų deva; tas pats žodis pas germanus jau Gott, pas slavus bog, ir pas persus bagu.

2. Toliau autorius pasisako teisingai, kad indoeuropiečiai buvo karingi, bet vėl negalima su juo sutikti, kai jis

šės.

Romas Vildzius ir jo žmona Lucė gali būti pavzdžiu jaunoms šeimoms, kaip gražiai ir sumaniai galima garsinti Lietuvos vardą net tolimiausiose kraštuose. (kk)

teigia: "Vieni iš pirmųjų Europoje buvo hititai, kurie savo laiku buvo sudarę labai galingą valstybę". Jeigu autorius rašytų -- kad vieni iš pirmųjų indoeuropiečių išiveržusių per Kaukazą į Mažąją Aziją maždaug 2000 ar 2500 m. prieš Kristų, ir ten savo laiku (tarp 1900 ir 1200 m. prieš K.) buvo sudarę labai galingą ir kultūringą valstybę, buvo hititai, su tuo būtų galima sutikti. Bet kad tai buvo Europoje, čia vėl nebeaišku.

3. Toliau randame sakinį: "Baltai, atrodo, pasiekė savo gyvenamąsias vietas gan anksti ir sėsliai gyveno kiek vėliau prarasdami daug savo gyvenamųjų žemių slavams". Būtų tiksliau ir teisingiau pridėjus požodžio "slavams" ir "germanams" (girulių ir prūsų žemės).

4. Toliau autorius, gal ir be reikalo, siūlo pažūrėti "ir kokios kitos be indoeuropiečių, kalbų šeimos egzistuoja pasaulyje. Yra hamitų -- semitų kalbos, kurioms tarp kitų, priklauso arabų ir žydų kalbos. Gan didelė šeima yra tibetiečių -- kiniečių. Kitos šeimos yra japonų, mon-khmerų (pietryčių Azijoje), malajų -- polinezų Afrikoje, beto, yra dar gviniečių ir bantų kalbų šeimos, o Amerikoje ypatingai daug kalbų ir kalbelių yra, kurios net dabar nėra pilnai išnagrinėtos".

Šiame paragrafe pastebimi trys netikslumai: pirmas, malajų -- polinesų kalbų šeima perkelta iš Pacifiko į Afriką; antras, praleistos kelios gerai žinomos ir pušėtinais iširtos kalbų šeimos kaip tai, Uralo-Al-

tajaus šeima, prie kurios priklauso lapių, suomių, korelių, estų ir vengrų kalbos (Uralo grp.) taipogi turkų, azerbaizaniečių, kirgizų, mongolų ir kaikurios mažųjų kalbos (Altajaus grupė); Dravidų kalbų šeima (senovinės Indijos kalbos) tai tamilų kanaresų, malajalamų, gondų, ir beludžistaniečių kalbos; trečias, duodama pasenusios žinios apie Afrikos kalbas. Pagal paskutines žinias Afrikos kalbos yra skirstomos į tris šeimas: Niger - Congo šeima -- prie šios priiskiriama penkios grupės įskaitant ir bantų kalbas, kurios seniau dėl savo gausumo buvo skaitomos kaip atskira šeima; Khoisan šeima, su hotenotų, bušmenų ir Tanganikos kalbų grupėmis; na ir Chari-Nilo kalbų šeima su keturiomis grupėmis, kurių svarbiausia masai.

Toliau autorius iškelia labai idomių minčių, kaip tai a) baltai seniau buvo žymiai plačiau išsiplėtę, baltai seniau net Maskvos rajone gyveno; b) lietuvių kalba labia panaši į sanskrito kalbą ir į lotynų kalbą ir yra senesnė už jas, ir vėliau duoda lietuvių kalbos charakteristiką apibūdindamas jos savybes ir t.t. Šios mintys yra daugiau ar mažiau teisingos ir svarbios. Dėl jų pasisakyt gal reiktų dėl kiekvienos atskirai, duodant konkretesnius argumentus ir išsamesnius papildymus.

Viename straipsnyje to nebūtų galima sutalpinti.

J.K. Gasis
Philadelphia

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9
TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS.
PRADĖK TAUPYTI SIANDIEN!

- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Metinis dividendas 4 3/4% išmokamas du kart per metus už visas taupymo sąskaitas.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

PASKOLOS

perkant namus daromos ilgiems terminams ir prieinamais nuosimčiais mėnesiniais išsimokėjimais.

DEL INFORMACIJŲ KREIPKITES

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608
OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

PAJAMOS BE AUKŲ

Kai savo valstybės neturime, savo bendruomenės kultūrinei, švietimo ir politinei veiklai išlaikyti, aišku, savanoriškos tautiečių aukos yra pagrindinis pajamų šaltinis. Tačiau reikia pastebėti, kad be aukų tiems tikslams yra ir kitų stambių pajamų, tai, būtent, kredito unijos. Štai, pav., Kanadoje lie tuviai kiekviename didesniame mieste turi savo kredito unijas (bankus), kurios kasmet tūkstančius dolerių iš pelno skiria kultūriniam ir švietimo reikalams. Tokiam Toronto, kur yra apie 9000 lie tuvių, yra net dvi kredito unijos, kurioms pernai priklausė apie 3560 narių. Pernai metais "Paramos" kredito unija, turėjusi 2140 narių, iš savo pelno paskyrė vietos lituanistinei mokyklai (1000 dol.), Vasario 16 d. gimnazijai "Varpo" chorui, jaunimo stovykloms, sporto klubui ir kitiems švietimo bei kultūros reikalams viso 3.300 dol. Friskelimo parap. kredito unija, turėjusi 1424 narius, kultūriniam ir švietimo reikalams paskyrė 3.150 dol. Taigi išeina, kad iš kiekvieno priklausančio kredito unijai lietuvio per metus švietimo ir kultūriniam reikalams gaunama maždaug po 2 dol. Kaip matome iš viso pernai metais Toronto kredito unijos kultūriniam ir švietimo reikalams paskyrė 6450 dol. Tuo tarpu solidarumo mokesčio kasmet su dideliu vargu surenkama apie 1000 dol., o aukų, neskaityt Tautos Fondo,

dar mažiau.

Bet maža to. Kredito unijų nariai patys sau dar turi didelės naudos, būtent, už savo indėlius gauna daug didesnius procentus negu betkoks kandinaiškas bankas moka ir už paskolas (asmeniškai ir morgičius) moka mažesnius procentus.

Taigi, iš kredito unijų didžiulė nauda ne tik visai lietuviškai bendruomenei, jos švietimo ir kultūriniam reikalams, bet ir asmeniškai kiekvienam lietuviui. Todėl visai nesuprantama, kodėl JAV niekur nesima steigti kredito unijų. Čia organizuojamos visokios taupymo ir skolinimo akcinės bendrovės, iš kurių naudos turi tik jų savininkai. Jeigu neatsirado pavienių asmenų, kurie tokias kredito unijas organizuotų, turėtų tos iniciatyvos imtis Bendruomenės apylinkių valdybos ar net Centro Valdyba. Jeigu Bendruomenė nemisi organizuoti Lietuvių Fondą, turėtų imtis organizuoti ir kredito unijas, kurios dar didesnės naudos kultūriniam ir švietimo reikalams duotų, negu Lietuvių Fondas gali. Įsivaizduokime, jei tokioje Chicagoje įsisteigtų bent trys kredito unijos su trigubai daugiau narių, negu tokiam Toronto, būtent apie 10.000 narių, jos duotų Chicagoje švietimo ir kultūriniam reikalams kasmet apie 20.000 dol.

Tad laikas lengvesniu, realesniu, ūkišku pagrindu grįsti mūsų veiklai pajamų šaltinius.

L. Tamošauskas

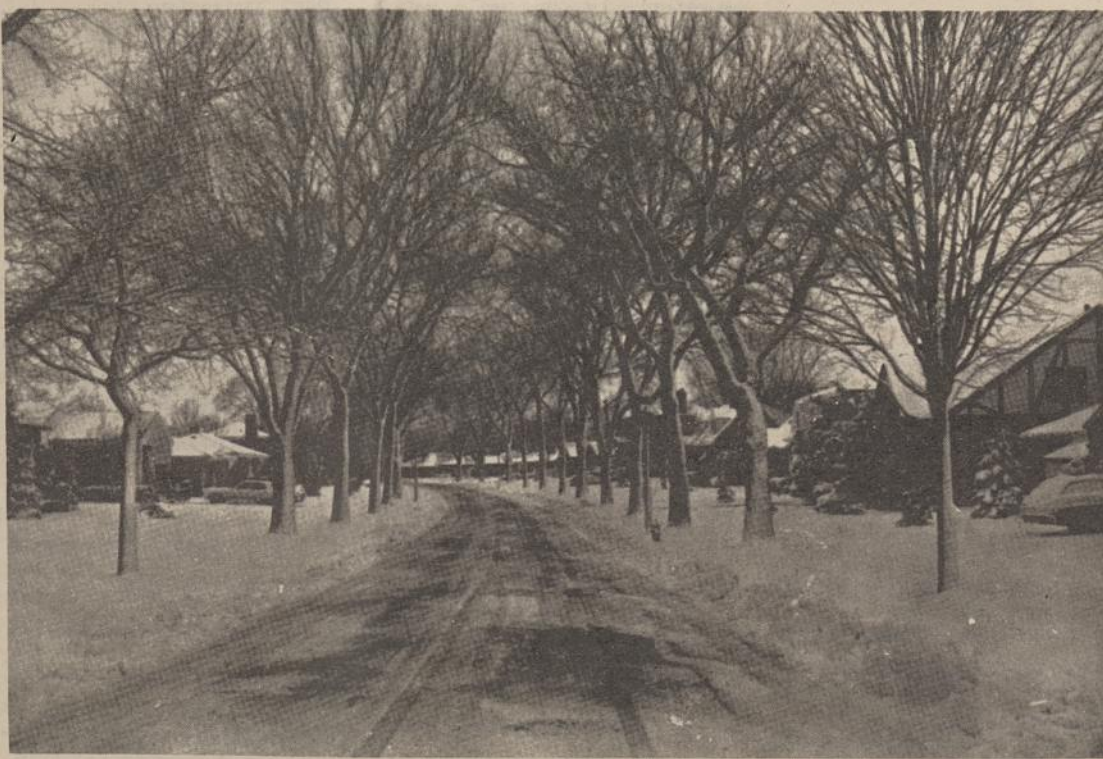
Mums rašo

TAUPLYKIMĖ AKIS

Yra žinoma, kad skaudžiausia žmogui nelaimė laikoma netekimas regėjimo. Buvo spaudoje ir išpėjimų bei nurodymų nuo ko regėjimas silpsta arba jo ir visai netenkama. Tarp kitų kenkėjų buvo minima ir televizija. Tačiau ar daug kas į tą kreipia dėmesį? Spoksoma į televiziją ne tik ištisomis valandomis (kartais bežiūrint ir užmiegam),

bet ir visiškai iš arti. Dažnai tėvai, kad vaikui būtų ramūs, atsuka tele viziją ir palieka ją vaikų žinioje be jokios kontrolės. Vadinasi, tėvams tuomet visiškai nerūpi vaikų sveikatingumas.

Smulkaus šrifto spausdiniai taip pat akis gadiną. Tuo reikalu teko patirti tokius samprotavimus: -- Esu palyginamai dar jauna. Man patinka skaityti. Daug skaitau knygų ir laikraščių. Skaitau be jokių akinių. Daug kuo laikraščiuose susižaviu idomiuose straipsniuose. Tačiau negaliu nutylėti, kad užvis labiau patinka Dirvoje talpinami V. Meškausko ir Br. Railos straipsniai. "Akimirkos" gražiai, kondensuotai ir aiškiai (nors kartais kandžiai) parašytos, kad nors ir pakartotinai skaityk. Tačiau, lyg ant pa-

Žiema Amerikos miestelyje...

L. Knopfmillerio nuotrauka

Iš ALT S-gos East Chicagos skyriaus veiklos

ALT S-gos East Chicagos skyriaus susirinkimas įvyko š.m. sausio 15 d. lietuvių parapijos salėje. Susirinkime dalyvavo trys ketvirtadaliai visų narių. Atsistojimu ir tylos minute pagerbti mirę skyriaus nariai. Susirinkimui pirmininkavo Stasys Kalvaitis, o sekretoriavo -- Agota Domarkienė.

Pirm. Jonas Rinkūnas padarė pranešimą. Valdyba savo veiklos pagrindu buvo paėmusi darnų bendradarbiavimą su vietinėmis lietuvių organizacijomis, politinę veiklą ALT S-gos rėmuose ir rėmimą bendrosios lietuvių visuomeninės bei kultūrinės veiklos. Glaudus bendradarbiavimas su vietinių organizacijų vadovybėmis atnešė abipusę

tyčių, "Akimirkos" spausdinamos tokiu smulkiu šriftu, kuris vargina akis ir atima norą kad ir gražiausią akimirką pakartotinai skaityti.

Patyriau tuo reikalu ir kito išsireiškimą: -- "Akimirkų" aš visiškai neskaitau, nes su savo akiniais jų nematau. Mielai pasiklausau savo anūkės. Bet ir ši, perskaičius "Akimirką", sako, -- kad jas bala tas rai-des! Tokios smulkios, kad vos galiu skaityti? Ar nebūtų galimybės "Akimirkų" šriftą ištambesni pakeisti?

Skr. Jurandė,
Los Angeles

naudą. Visų organizacijų parengimai sutraukė gausiai svečių ir visiem atnešė pelno.

Parentos mūsų centrinės institucijos:

Centro Valdyba \$205; Vilties Draugija \$100; Dirva, jos aukšnio jubil. proga \$50; ALTo vietinis skyrius \$20.

Visuomeninės ir kultūrinės organizacijos:

Tėvai Jezuitai -- Jaunimo Centro praplėtimui \$50; Lituanus žurnalas \$50; ALB Chicago Apyg. Lituon. mokyklų varžybos \$20; Vietos jūrų skautai \$30; Vasario 16 d. gimnazija Vokietijoje \$130; Vasario 16 d. minėjimo proga vietiniai amerikoniški laikraščiai buvo aprūpinti propagandine medžiaga (\$15).

Taigi, valdybos pastangomis sukeltas pelnas per įvykius parengimus neišleistas vėjais ir nelaikomas užgniažtas skyriaus kasoje, bet paleistas į apyvartą, paremiant, mūsų supratimu, pačius svarbiausius reikalus. Neužmirštinas ir kultūrinis subatvakaris, kuriame paskaitą apie kultūrinį bendradarbiavimą su kraštu skaitė Vyt. Meškauskas, žinomas Dirvos bendradarbis -- politinių apžvalgų rašytojas. Buvo sudaryta anketa dėl tokių subatvakarių rengimo. Grįžusios anketos subatvakarių rengimui pritarė. Todėl naujos valdybos pareiga būtų suorganizuoti šiais metais bent porą tokių kultūrinų popiečių.

Revizijos komisijos aktą perskaitė K. Sidab-

ras.

Po to buvo renkama valdyba, kuri pasiskirstė pareigomis taip: Kazys Pocius -- pirm., Antanas Juodvalkis -- vicepirm. Stasys Kalvaitis -- sekretorius, Juozas Bogdanskis -- kasininkas ir Stasys Stulpinas -- narys kultūros reikalams.

Sekretorius Tadas Mečkauskas paskaitė Centro Valdybos aplinkraščių apie ruošiamą Sąjungos seimą š.m. birželio 2-3 d. Chicagoje. Nariai skatinami seimui ruošti ir aktyviai dalyvauti, nors tam tikslui bus suauktas specialus susirinkimas.

Tolimesni pasikalbėjimai perkelti prie skyriaus narių paruoštos kavutės. Čia buvo svarsdomi spaudos, Vilties Dijos ir kiti reikalai. Diskusijose dalyvavo K. Pocius, R. Nemickas, A. Juodvalkis, J. Rinkūnas, Dr. Tautvila ir kiti. (a)

• Lietuvos Didžiosios Kungaiškienės Birutės Draugijos Chicagos centrinis skyrius, kuriam pirmininkauja M. Babickienė, Pedagoginiam Lituonistikos Institutui atsuntė \$160.00 čekį, skirtą skaidriniam aparatui įsigyti. Šios draugijos narės minėtą sumą paskyrė be specialaus Instituto prašymo, o tik patyrusios iš kitų, jog tokia mokomoji priemonė Institutui labai reikalinga. Šis birutininkų mostas rodo, jog jų dėmesys lietuviškajam švietimui, o ypač mokytojų praeiglo ruošimui nėra tik sentimentais pagrįstas. Skaidrinis aparatas šio meto mokymo darbe yra tiek pat reikšmingas, kiek kreida ar pieštukas. Šis aparatas, kaip daugeliui žinoma, yra reikšminga priemonė visiems dėstomiesiems dalykams suvaizdinti bei išryškinti, neišskiriant nė pačios lietuvių kalbos. Tokiam lietuvių kal-

MINTYS IR ŽVILGSNIAI

• Kalbėdamas apie "Great Society" žurnalistas John Maverick (iš Kansas) sako: Mūsų valstijoje "Great Society" reiškia puikius žmones; žmones, kurie dirba, kad pragyventi, žmones, kurie atiduoda dienos darbą už dienos uždarbį, žmones, tikinčius į Dievą, žmones, pasitikinčius viens kitu, žmones, tikinčius į laisvąjį ūkį ir žmones, tikinčius į Ameriką.

• Patardamas turėti kantrybės sustojęs gazolino stoty, tulas laikraštinkas pataria minutei susikaupti ir pagalvoti, ką reikštų toks sustojimas gazolino stoty būnant -- Maskvoje.

Pirmiausia, turėtum užpildyti blanką, eiti į biurą ir įsigyti kuponus. Ir tik tada galėtum vykti vėl į gazolino stotį ir išsikeisti kuponus į gazoliną. Gazolino stoty, kurių yra reta net didesniuose miestuose, turėsi palaukti eilėje. Tada pagalvosi, kiek reikia gazolino, pasitikrinsi su turimais kuponais, pasiimsi pompą ir... prisipils. Gi gazolino stoties pareigūnas tik paims kuponus...

• Vykdydamos JTO Saugumo Tarybos sprendimą, JAV pritaikė ūkines sankcijas Rodezijai, uždraudžiant importuoti 12 pagrindinių gaminių, tuo būdu išskiriant 80% importo iš tos šalies. Bet -- Rodezija gi nėra JAV priešas. Priešas yra Š. Vietnamas, bet JAV diplomatai nepareikalavo tokių pat ekonominių sankcijų nei iš jokio savo alijanto, Angliją įskaitant. Prekyba vyksta, kai tuo pat metu žūsta daug jaunų amerikonių karių.

Galimas daiktas, kad tam yra įvairiausių priežasčių, bet ar daug kas jas supranta ir žino?

• Nežinodamas, už ką JAV ginklų kontrolės ir nusiginklavimo agentūros 187 tarnautojai, 1962 m. gavę vidutiniškai po 9.970 dol. atlyginimo metams, dabar jau gauna iki 17.000 dol. kongresmanas Harold Collier (Illinois) ir stebisi, girdi -- "ką jie veikia 8 val. į dieną, 5 dienas į savaitę ir 52 savaites į metus tuo metu, kada mes baigiame iki ašų apsiginkluoti?"

bos dėstymui Institutas jau senokai turi paruošęs ir išbandęs atitinkamą medžiagą, kuri platesniam vartojimui netrukus bus apivalinta skaidrine forma. Šioks lietuvių kalbos dėstymo būdas bei metodas, pasinaudojant mechaninėmis priemonėmis, mūsų mokyklinėje praktikoje yra visai naujas.

Skaityk ir platink
DIRVĄ

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

PARAMA-

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Canad. delux Wiskey ..... 5th — \$3.98
2. Asbach Uralt ..... 5th — \$5.49
3. Import. Napoleon Vermouth ..... 5th — \$1.19
4. Import. French Napoleon Brand 5th — \$3.35

5. Bordeaux Import. White Wine 5th — \$0.98
6. Canada Dry Vodka ..... 5th — \$2.98
7. Riccadona Vermouth ... 30 oz. Bolt. — \$1.29

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

AKIMIRKOS

BRONYS RAILA

Žydai - tauta, ar ižeidimas?

Kad nuo amžių nusistovėjęs ir įprastas kurios tautybės pavadinimas būtų laikomas ižeidimu, panaudojus jį tos tautybės žmogui apibūdinti, be abejojimo yra retas ir didžiulis keistas atsitikimas. Bent lietuvių ir žydų santykiuose anksčiau tokio galvojimo nėra buvę. Bet dabar lietuvių, žydų ir maskolinų bolševikų santykiavimo trikampyje toks galvojimas jau yra ir jis pabrėžiamas.

Galimas dalykas, kad dėl to susilaukus priekaištų ir Aloyzas Baronas, nes jis savo "Trečiosios moters" romane įvedė rizikingą temą apie tai, kaip bevaikė lietuvių šeima Vilniuje nacių okupacijos metais iš žydų getto paėmė augintą žydų šeimos kūdikį. Ši motyvą rašytojas narpiljo ne politinių ar tautinių konfliktų, bet bendrai žmogiškąja plotme, tačiau vis tiek daugelį kartų negali išvengti žydus pavadinanti žydais, o jaunus žydus -- žydūkais.

Jam geriau: jis už tai dar negavo bolševikinės pylos, gal tik vėliau gaus. O aš jau anksčiau gavau...

Bet pirmiau pažūrėkime iš kiek platesnio akiračio apie mūsų nusikaltimus geram stiliumi, mandagumui ir etikai, jeigu Lietuvos žydą pasitaiko pavadininti jo tautos ilgąmžiu vardu.

Žydai tarp lietuvių išgyveno jau daugiau kaip pusę tūkstantčio metų. Visko buvo, viešniams ir kitiems -- pelno, nuostolių, laimiu ir nelaimiu. Vėlesniais laikais tie santykiai yra atsispindėję ir mūsų literatūroje -- bendrojoje ir grožinėje. Ne labai žiauriai, ne pikta, o dažniausia šiltai ar gan švelniai satyriškai. Be abejo, lietuvių, kaip ir daugelis kitų tautų, mėgdavo pašiepti žydus ar papriekiaštauti dėl kai kurių jų "tautinio charakterio" savybių. Žydai atsilygindavo, paerzindami "gojus" ir nepalaikydami su lietuvišiais artimesnių dvasinių ir kultūrinių santykių.

Daugumas mūsų žymiausių rašytojų yra naudoję žydiškas temas bei personažus savo apsakymams ir romanams, poemoms ir ypač komedijoms. Bet labai retai čia suskambėdavo tokios gaidos, kurias būtų galima vadinti antisemitizmu. Tonas ir vaizdai gerokai pa-

sikeitė tik po 1940 metų bolševikinės okupacijos, kada lietuvių ir žydų santykiai ryškiai sugedo.

Ne vienas mūsų rašytojas ar memuaristas nuo to laiko žydą daugiausia ėmė vaizduoti, kaip parazitą, labai priešlietuviškai nusiteikusį okupantų pataikūną, komunistinę erkę, kadru skyriaus viršininką, įstaigoje, enkavedistinį tardytoją, kompartijos pareigūną, lietuvių patriotų niekintoją ir t.t.

Tokį turime konstatuoti faktą, visai nesprenžiant, ar tai buvo tiesa, ar tikrai žydai tokios šlovės nusipelnė. Pagaliau, apie tai spręsti per daug dar būtų kitų ir geresnių liudininkų, kai tuo tarpu man neteko gyventi Lietuvoje nei per pirmąjį bolševikmetį, nei per tą laikotarpį, kai naciai čia įvykdė pačius didžiausius žydų šaudymus.

Kiek šiltai ir šaltai narpiljasi lietuvių žydų santykiai penkių praėjusių šimtmečių bėgyje, man rodos, bešališkai ir labai ramiai keliais sakiniams aptarė Petras Klimas 1917 metais Vilniuje išleistoje savo knygytėje "Lietuva, jos gyventojai ir sienos".

Vienas iš Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų, teisininkas iš profesijos, bet istorikas iš palinkimo, žymus diplomatas, per praėjusį karą nacių kacetų kalinys, vėliau bolševikų sibirinių kacetų kankinys, po dešimtmečio grąžintas Lietuvoson baigti ligų ir gilios senatvės slėgiamą amžių, Petras Klimas savo minėtame veikalė pateikė 1897 m. statistikos davinius, rodžiusius, kad žydai anuo metu Lietuvoje sudarė apie 12-13 teritorijos gyventojų procentą. (Vadinasi, žydai buvo stambi tautinė mažuma Lietuvoje, maždaug tokia pat, kaip Amerikoje dabar negrai). Klimas ta progą savo knygos 52-53 puslapiuose rašė:

"Iš visų svetimų etnografinių gaivalų ryškiausiai Lietuvoje prasikiša žydai. Dar Vytauto laikais jie ėmė iš Lenkijos į Lietuvą plūsti ir čia, prekyba ar kreditu besiverdami, kaip miestelėnai, buvo įgiję daug ypatingų teisių. Savo suktumu savojai srity veikliai išstarpė, jie sukėlė žmonėse nemažą apmaudo, ir 1495 m. Didžiojo Lie-

tuvos Kunigaikščio Aleksandro įsakymu jie buvo dargi visai iš Lietuvos išvaryti. Tačiau po aštuonerių metų jie vėl gavo čionai sugrįžti. Nuo to laiko jie ir gyvena ligi šiandien, vertelgaudami išimtinai miestuose ir miesteliuose. Tvirtai laikydami savosios tikybos ir jos apeigų, taip pat savo padermės išvaizda žydai griežtai skiriasi nuo lietuvių. Tarp vienu ir antrų nėra per daug palankių santykių, nors tokios neapykantos, kaip kad Lenkuose, Lietuvoje pastebėti negauname. Beveik visi Lietuvos žydai, kurie turi santykių su lietuviškai kalbančiais moka arba supranta lietuvių kalbą ir dažnai su žmonėmis bičiulauja. Bet į patį lietuvių tautos darbą jie ligi šiol nesidėjo ir dargi jo visiškai nepaisė"...

Po dviejų trijų metų nuo tos knygos parašymo, pamatė, kad Lietuvos valstybė ko gero gali atsikurti, žydai truputį pakeitė savo laikyseną. Nedaug, bet vis dėlto šiek tiek atsirado ir žydų, kurie dėjęsi į valstybinės statybos darbą, ir nebuvo kiek žydų stojusių savanoriais į besisuriančią kariuomenę. Bet tokius, kurie, pvz., lietuviškuose raštuose būtų aktyviai reiškęsi ir tam tikslui lietuvių kalbos puikiai pramokę, ant vieno žmogaus rankos pirštų galėjome suskaityti.

Galimas dalykas, kad dar vėliau, jei nepriklausoma Lietuva Valstybė būtų gyvavusi, vis didesnis žydų skaičius būtų dėjęsis, anot Klimo, "į patį lietuvių tautos darbą". Ir ne vien dėl tarnybinės pareigos ar geresnio biznio, bet iš širdies ir meilės įsijungę į mūsų kultūrinės kūrybos plėtojimą, kaip tai žydai yra visur darę ir tebedaro kituose kraštuose, kur jis nuo seno gyveno ar naujai emigravo.

Bet kai per karą nacizmas vidurio ir rytų Europoje žydus žiauriai sunaikino ir Lietuvoje po karo jų bėpaliko vos keliolika tūkstančių, Lietuvai vėl užplūdusio maskolinio bolševizmo atmosferoje kažkas pasikeitė. Gal dėl to, kad Stalinas tadą jau buvo pradėjęs neva "persekioti žydus". Gal greičiau dėl to, kad Kremlius apsisprendė daugiau užtaušuoti žydų vaidmenį rusiškae komunizme, neberemti žydų kultūros ir kalbos ugdymo, idant žydai galu-

tinai pasisavintų tik rusų kalbą ir be jokių skirtumų įsilietų į sovietinę visuomenę. Gal be to, būtų galima rasti ir daugiau įvairių priežasčių.

Ir viso to pasekmė: Lietuvoje vis labiau vengiama vartoti net pats žydo pavadinimas.

Jei šiai tautinei grupei nuskalyti dabar panaudojamas žydo vardas, tai dažniausia jis įdedamas į "buržuazinio nacionalisto" ar "hitlerininko" lūpas.

Taip lyg samoningai stengiamasi sudaryti įspūdį, kad tik lietuviškai ir "hitlerininkai" žyda vadina žydu, ir kai jie taip vadina, tai reiškia žydo paniekinimą, pasityčiojimą iš jo. Gausiuose žydų naikinimo aprašymuose ir tūkstančiuose bolševikinių straipsnių visur prasikiša tendencija kalbėti apie išžudytus žydus ne kaip žydus, bet daugiausia kaip apie "žmones", "tarybinius pliečius", "Lietuvos gyventojus" ir pan. Tai irgi tiesa, bet kažkodėl dabar būtina nužydinama.

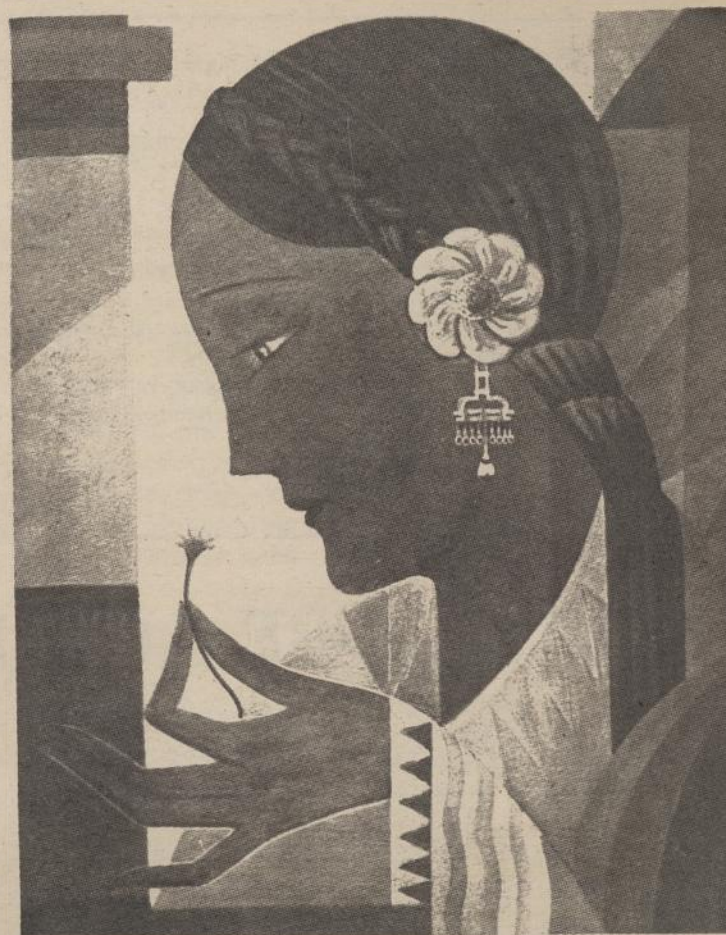
Na, ir tuo pat metu stengiamasi valdinti komediją, lyg žydu, kaip tautinės mažumos, nėra ir neturėtų būti. Yra tik Lietuvos "tarybianacionalinė tarybinė visuomenė", ir baigta. Ir joks žydas ten nebekalba žydu vardu, o tik Sovietų Sąjungos, ar kas dar įdomiau, net lietuvių tautos vardu.

Taip kartą, svarstydamas spaudos klausimus, pabrėžtinai rašė Vilniaus kompartijos "Tiesos" dienraščio redaktorius Genrikas Zimanas. Ten, tarp kitko, jis minėjo ir mane, kaip Amerikos imperialisto Kennedžio įnagi, lietuvių tautos išdaviką, netekusį teisių kalbėti lietuvių tautos vardu.

O ko lietuvių tauta trokšta, ką ji galvoja, kokie jos nusistatymai sovietinės okupacijos atžvilgiu, tai čia pat lietuvių tautos vardu jau Zimanas pasako!...

Kad šis raudonųjų kremlinikų stengiamasis suvirškinti žydus ir pamiršti žydų tautos vardą - taigi, antižydiškas, beveik antisemitiškas reiškinys... - vis stiprėja, šiom dienom raudonųjų liudininkų Lietuvos komunistų užsieniu leidžiamam laikraštyje. Ir daug daugiau! Čia pirmą kartą paskaičiau griežtą tvirtinimą, kad žydo pavadinimas žydu yra "nežabotas keiksnijimasis, plūdimasis ir net žmonių ižeidinėjimas".

Tas laikraštėlis vietomis gana palankiai recenzavo mano "Laimių juostos" knygą, bet

K. Šimonis

Ramunė

buvo rūgščiai nepatenkintas už tai, kam aš neplūdau lietuvių rezistencijos dalyvio Stasio Žymanto taip, kaip nuolat daro ir norėtų enkavedistai, o dar jį gyniau nuo bestiališko sovietinio stiliaus paplavų. Gi "nežabojamu keiksnijimui, plūdimui ir žmonių ižeidinėjimu" nusikaltau raudonodžiams dar ir dėl to, kad jauną sovietinės Lietuvos rašytoją M. Sluckį savo knygoje pavadiniau -- "puikiai lietuviškai išmokęs žydukas"! Aišku nemažesnis plūdimasis būtų, jeigu kai kurių New Yorko santarpietų draugą Levą Vladimirovą pavadinčiau rusu (pagal pavardę) arba žydu (pagal kilmę), o ne lietuviu, nes jis augęs Lietuvoje ir puikiai moka lietuviškai.

Jis matot, kaip pasikeičia laikai. Net ir puikus lietuvių kalbos išmokimas nebėra komplimentas, o tik plūdimasis ir ižeidinėjimas, jeigu to liežuvio savininkas yra žydas, gi jei dar jaunas, tai žydukas. Žydo žydu nebegalima vadinti, jo neįžeidžiant. Dabar Sluckis, kaip ir Zymanas, matyt, jaučiasi esą "tarybiniai lietuvių". Kiek vienu atveju, tokiais juos laiko kompartija ir jos policija.

Jų tėvai ir seneliai, anot Klimo, išmokdavo verslo reikalui susikalbėti lietuviškai, bet lietuvių tautos darbą nesidėjo ir

jo visiškai nepaisė. Gi žinoma, su sluckiais dabar gerai išmoko lietuviškai, uoliai dedasi į komunistinės statybos darbą (žinoma, ne rankomis ir darbu įrankiais, bet liežuviu ir rašalu), labai paisto, kad lietuvių tauta visiems laikams išliktų rusiško Kremliaus vergovėje ir žydu tautos reikalai bei garbė jiems tiek terūpi, kad vien tik jų pavadinimas žydais yra jau burnojimas ir "žmogaus ižeidinėjimas". Taip užsienio lietuviams dėsto slapyvardžiu pasirašęs to bolševikinės diversijos laikraštėlio enkavedistinis bendradarbis.

Ir todėl "Laimių juostoje", anot jo, "ypač daug sugedusios tulžies"...

HELP WANTED MALE

WANTED JOURNEYMEN
PLASTIC MOLD MAKERS
MILL HANDS
(CAVITY WORK)
BENCH HANDS
UPGRADERS
MOLD REPAIR
JOB SHOP EXPERIENCE
Must be able to set up work from Blue Prints & Close Tolerances.
Steady work, good working conditions & benefits.
CALL 313 -- 571-0110
CORVER ENG. CO.
9440 GRINNELL
DETROIT, MICH.

(6-12)

BENEDIKTAS ZABIELA

NAUJAS DVARO PONAS

Ištrauka B. Zabielos romano "Klaida".

(3)

Juokėsi Teresiukė burną užsidengusi delnu, nes iš tokio jo ištarimo negalėjo susilaikyti nesijuokusi. Ūkvedys taip supyko, kad trenkęs kumščiu į stalą išėjo. Daugiau mokytis lietuvių kalbos nei nebandė, o ruošėsi išeiti iš dvaro kuo greičiau, nes pamatė, kad mokytis pervėlu. Frie naujojo pono prisitaikyti jam nebuvo įmanoma.

Jis jautė, kad Teresiukė buvo labai bloga mokytoja, bet kur gi gausi kita. Kiti ir tiek nemokėjo. Nors ir buvo išmokęs keletą žodžių, kuriuos visi žmonės vartojo kasdien, bet kai reikėdavo surišti juos į sakinį, susimaišydavo, ir žmonės, išgirdę jį kalbant, visad juokdavosi. Skundėsi dvaro darbininkams savo likimu ir, kur tik galėjo ir kada galėjo, peikė Andrikonio ūkininkavimą, dargi kartais net labai pašiepdamas.

-- Bus ir jums tas pats, -- sakydavo jis, -- atleis ir jus. -- Argi jūs jam reikalingi? Juk pora metų, ir dvare nebebus duonos, reikia arti rugienos, jis pila žvyrą ant kelių. Argi neapsiėjome be žvyro net keliasdešimt metų? Tai kas, kad prilijo! -- kalbėjo jis: -- Užeis vėjas, pasirodys saulė ir vėl išdžius. Ne tokie ponai purvyno nebijojo, o dabar jis užsimanė viską nusausinti.

Kiek jo kalboj buvo teisybės, niekas nesuko galvos ir žmonės jam pritarė, nes jie turėjo apie ką kalbėti. Kad ir ūkvedys neviską gerai tvarkė, žmonės jau buvo pamiršę.

Nors ir ne viskas, bet daugelis tų kalbų Andrikonio ausį pasiekdavo. Dėl to jis nei kiek nesijaudino, o priešingai, darė, ką buvo numatęs atlikti,

niekam nieko nepasakodamas. Sekmadieniais, kai reikėdavo važiuoti bažnyčion, nereikėjo eiti prašyti arklių, kaip anksčiau -- jis pats jiems pasiūlydavo. Net duoda Falioniumi savo arklius savo mažam laukui aparti.

-- Žiūrėkite, -- kalbėjo žmonės, -- ar tik Falionienė su savo gudrumu nepradės naujus šeiminius vedžioti už nosies?

-- Žiūrėkit, -- šnabždėjo ūkvedys žmonėms -- arklius kitiems skolina, bet rugienos dar neapartos, nors aš jam ir sakiau, kad čia ne Amerika, čia kitaip. O jis visvien savo daro. Bet galų gale ko gi man jaudintis, vistiek nebeilgai čia būsiu.

Vieną dieną į dvarą atūžė mašina, užpakalyje vilkdama priekabą. Ten buvo pakrauta malynei darytas traktorius, plūgai bei žibalo ir alyvos statinės. Prieš keletą dienų darbininkai išvalė galą pasiūrė bet, nežinodami, kam tai daro, buvo nepatenkinti ir tokį Andrikonio įsakymą kritikavo. Andrikonis, nors ir girdėjo jų murmėjimą, bet nudavė negirdis ir nieko su jais nekalbėjo. Darbininkai pakviesti iškrovė traktorių ir pats šeiminkas jį išbandė. Tik tada jiems paaiškėjo, kodėl Andrikonis neskubėjo arti rugienų. Fraslinkus porai dienų, visos rugienos buvo apartos, o per tą laiką dvaro vyrai, pasiėmę kastuvus, išvalė apie dvarą esančius griovius. Vyrai pyko. Neturėdamas ką veikti ūkvedys, Andrikoniui nematant, vis pridavė prie jų ir juodamais kalbėjo:

-- Žiūrėkit, ką jis iš jūsų padarė? Argi taip buvo prie manęs? Ardavote ir ardami dainavote, o dabar turite kasti kaip vergai. Žiūrėkit, kaip giliai Andrikonis aria. Kasgi augs taip išartoje žemėje? Tai jam arkliai jau neberekalingi. Nebus arklių, nebus mėšlo. Badas garantuotas.

Vieną vakarą, kada Andrikonis grįžo iš laukų su traktorium, rado vyrus stovinčius prie pasiūrės. Iš jų veidų suprato, kad jie pyksta ir pasirodę ginčytis. Nustojus traktoriui užti, vyrai artinosi prie jo paraudusiais veidais ir paniurę:

-- Ką manai iš mūsų padaryti, ponas Andrikoni? -- paklausė vienas.
-- O ką jūs norite, kad iš jūsų daryčiau?
-- Nieko, -- atsakė sumišęs žmogus.
-- Tai aš nieko ir nedarau, -- atsakė Andrikonis.

-- O kodėl neduodi mums arti rugienų? -- atsiliepė kitas.

-- Jeigu moki su traktorium arti, kodėl gi ne. Nemoku, iš kur aš mokėsiu.

-- Tad, jei nori, galiu išmokyti, -- atrėžė jam Andrikonis. Valandėlei vyrai neteko žado.

-- Žiūrėk, -- galvojo jis, -- nėra jis toks jau blogas. Gali ir traktorium išmokyti, o tai būtų šis tas daugiau.

-- Tai kuris gi iš jūsų norite dirbti su traktorium?

Visi gėdinosi prisipažinti ir vienas kitą ragino: "Tai tu, tai tu".

-- Eikite čia visi, ir aš jums kaiką parodysiu.

Būriu susirinko vyrai apie traktorių ir visai pamiršo, ko jie buvo susirinkę, jų protestą sumaišė traktorius.

-- Žiūrėkite, traktorium važiuoti yra lygiai tas pats kaip ir su arkliu! -- aiškino Andrikonis.

-- Kaip su arkliu? Negali būti! -- priešinosi vyrai.

-- Taip, kaip su arkliu. Su arkliu yra sunkiau, nes arklys gali pasibaidyti, o traktorius ne. Žiūrėkit, čia yra vairas arba su arkliu važiuojant vėdišios. Į kurią pusę suksi vairą, į tą ir važiuosi. Čia yra gasas, o su arkliu važiuojant botagas. Sušersi smarkiau, arklys bėgs smarkiau. Čia yra bėgiai. Norėsi važiuoti greičiau, mažiau ir vežimą turi krauti. Daugiau norėsi vežti, lėčiau važiuosi. Tai matote, kad viskas tas pats. Na, o kuris iš jūsų norite traktorium važiuoti?

-- Aš, -- pašoko Jurgis, nebeiškentęs, nes visa tai matydamas, varvino seilę.

(Bus daugiau)

Lietuvių įnašas į Australijos meną

Pasikalbėjimas su dail. Leonu Urbonu

Prieš aštuoniolika metų keletas tūkstančių lietuvių iš Vokietijos stovyklų, po ilgos kelionės, pasiekė tolimos Australijos krantus. Beveik tiek pat ten nuvyko ir latvių. Estų kiek mažiau. Australai šiuos visus ateivius pavadino vienu vardu — "Balts" (baltai). Vėliau, kada prasidėjo slavų kilmės imigracija, lenkai ir ukrainiečiai irgi pasidarė "Balts". Po eilės nusikaltimų, nedaug betruko, kad žodis "Balt" pasidarytų keiksmažodžiu.

Bendruomenės komitetai protestavo ir prašė australų spaudą lietuvių vadinti lietuviu. Toks buvo pirmasis tenai lietuvių vardo giminimas. Reikėjo palaukti jo iškelimo.

Maža, bet darbšti lietuvių dailininkų grupė, tame anglasų dominuojamame kontinente, daug prisidėjo prie lietuvių vardo iškelimo. Šiandien australų meno kritikai tvirtina, kad iš visų ateivių lietuvių daugiausia prie Australijos meno pažangos ir pagyvėjimo prisidėjo, beveik nėra vaizdinio meno šakos, kur lietuvių vardas nebūtų pirmose linijose.

Vienas šios grupės narys šiandien lankosi Amerikoje. Dailininkas Leonas Urbonas pabuvojęs Chicagoje, New Yorke ir ten suruošęs po vieną parodą, dabar Clevelande ruošiasi savo tre-

čiai parodai Jungtinėse Valstybėse, kuri bus atidaryta vasario 5 dieną, Gallery International patalpose. Kreipėmės į dail. Leoną Urboną su keliais klausimais norėdami plačiau sužinoti apie Australijos meną ir mūsų dailininkus.

— Išbuvęs šiame krašte tris mėnesius ir be abejo, pamatęs daugelį galerijų ir muziejų, galėtumėt pasakyti skirtumą tarp Australijos ir Amerikos meninės veiklos.

— Pačioje esmėje didelio skirtumo nėra. Australijos dailininkai šiandien daug keliauja ir tuo atidžiai seka kas darosi visame meno pasaulyje, ypač šiaurės Amerikoje. Meninė veikla

Dail. Leonas Urbonas

LEONAS URBONAS

Tapyba

dar priklauso nuo miesto dydžio, pav. New Yorke naujos idėjos gimsta gal kiek greičiau ir pasireiškia galingiau.

— Ar galėtumėt trumpai nusakyti australų meninės veiklos raidą: dar prieš pokarinę imigraciją, ir vėliau jos įtakoje?

— Prieš kokį penkiolika metų Australija mene buvo gerokai atsilikusi. Abstraktus ekspresionizmas, jau senai Europoj įsigalėjęs, tenai buvo beveik nežinomas. Paskutinis dešimtmetis viską pakeitė. New Yorke, Paryžiaus, Londono meno srovės beveik iš karto ėmė dominuoti meno sceną Sydney C A S (Modernaus Meno Sąjungos) metines parodas.

Savo ruožtu, publikos aštri, priešinga reakcija greitai keitėsi. Susidomėjimas moderniu menu nuolat augo. Eilinis žiūrovas pradėjo "suprasti" abstraktų meną; išdrįso ir pradėjo paveikslus pirkti.

Jeigu prieš penkiolika metų Sydney turėjo tik kokias tris komercines meno galerijas, tai šiandien jų yra virš trisdešimt, ir jų skaičius nuolat auga. Galerijų skaičiui augant, kritikų darbas sunkėja ir jie patys darosi "brangesni". Iškilusių dailininkų darbų pareikalavimas auga. Pradedantiems darosi sunkiau prasimušti.

— Ar, jūsų nuomone, prieš šio australų meno renesanso tikrai lietuvių daugiausia prisidėjo?

— Aš to nesakyčiau. Tenai yra, kaip ir Amerikoje, tautų mišinys. Dominuoja anglų kilmė, be to yra daug italų, graikų, vokiečių, jugoslavų, lenkų, latvių ir kitų. Proporcijai imant, lietuvių yra gana mažai, tačiau pati australų spauda yra pabrėžus, kad lietuvių įnašas į Australijos meno prisikėlimą yra negincijamas.

— Gal pastebėjote, kad Amerikoje šiandien vyrauja tendencija New Yorką laikyti netik Amerikos, bet ir pasaulio meno centru. Ar koks nors Australijos miestas irgi į tokį centrą pretenduoja?

— Tikriausiai į pasaulio meno centrą nepretenduoja. Sydney ir Melbourne nuo senai vienas su kitu konkuruoja. Varžybos eina netik mene, bet ir bendrai kituose dalykuose: ekonomijoje, statyboje, gyventojų skaičiuje. Neturint artimo kaimyno šioje konkurencijoje yra natūrali išdava. Nežinia, kaip ilgai, bet šiandien Syd-

ney yra laikomas Australijos meno centru.

— Kiek mums čia žinoma iš darbų, visi Australijoje iškilę lietuvių dailininkai yra modernistai. Argi Australijoje vien moderni meno išraiška dominuoja? Argi ten nėra tradicinio meno atstovų?

— Australijoje yra eilė tapytojų, kurie prieš modernizmo bangą spėjo išgarsėti. Jie ir toliau savo tradicijoje pasiliko. Trys ar keturi iš jų yra gerai įsikūrę. Jų darbai yra aukštos kainos. Mūsų šeimoms į jų tarpą įsiveržti jau buvo per vėlu. Modernioji meno srovė pagavo visų dėmesį. Vienas kitas, neprisitaikęs, visai tą šalį apleido. Persikėlė į šiaurės Ameriką arba visai metė meną.

— Jus čia turėjote jau dvi gana sėkmingas parodas: vieną Chicagoje, Čiurlionio galerijoje, o kitą New Yorke Qantas galerijoje. Ar galėtumėt pasakyti, kas daugiausia prisidėjo prie jūsų pasisekimo?

— Savaiame aišku, lietuvių nuosirdus prijaudimas. Jie mane priėmė, patarė, kur galėjo padėti. Parodose domėjosi darbais ir gausiai apsilankė. Daugiausia paveikslų nupirko irgi lietuvių. Atvažiuavęs į Ameriką negalvojau ilgiau pasilikti kaip du mėnesius ir suruošti dvi parodas. Dabar atrodo, kad bus keturios parodos, ir be pusės metų neišvažiuosiu.

— Jau kuri laiką keliaudamas po svetimą šalį, ar nepasigendate savo namų patogumo? Koks, jūsų galvoje, yra santykis tarp patogumo ir kūrybos?

— Patirtas svetingumas ir vaišingumas daug prisidėjo prie ilgesio palengvini- mo. Noras šia reta proga kaip galima geriau pasinaudoti, paskatina kartais ir be patogumų išsiversti. Santykis tarp kūrybingumo ir patogumo? Aišku, kurdamas sau patogumus, kaip ir bet ką kurdamas, žmogus vystosi, tobulėja.

— Linkime sėkmingai tęsti savo kelionę šiame kontinente. Be abejo, vėliau, grįžęs į Australiją, turėsite daug išpūdžių tautiečiams papasakoti. Prieš užbaigiant pokalbį, įdomu būtų sužinoti, iš kur gaunate tiek energijos?

— Sunku pasakyti iš kur žmogus savo energiją gauna? Lengviau pamatyti, kur jis ją praranda. Kiekvienas taupymas nuo to prasideda.

JUNIORAI SUEIGOJE

Kambarin tyliai išlenka pirmoji fuksė, bandydama neatkreipti į save jau sėdinčiųjų dėmesio. Po kelių minučių atsiranda antra, trečia. Tik štai, prasiveria durys ir įsibrauna klegantis būrelis. Fajutusios rimtą atmosferą, staiga nuščiūva ir pradeda tyliau dalintis naujaisiais gaudais, išpūdžiais. Susiburia viename kambario gale. Šnara iš rankinukų imamos juodo aksomo kepuraitės, kurios randa savo vietą ant gelsvų plaukų. Viena mergina aikteli atsiminus ant komodos paliktą kepu-

dangi nebuvo laiko prieš pirmą šventę jas gražinti ir pakeisti, ir be to, jos gražiai atrodė, juostos pasiliko tokios jau 45 metus. (Ar nevertėtų grįžti prie tikrųjų spalvų?)

Nemaža klausimų iškilo -- tai viena, tai kita nežinomu gaubtosės galva linko Mažeikos pusėn, ieškant aiškumo. Nepabodo trumpa ir aiški arbitro paskaita -- anaipol, sužadino dėmesį ne tik juniorų, bet ir prityrusių seniųjų, filisterių.

Kol. Mažeikai baigus kalbėti, fuksų tarpe vėl kilo diskusijos, bet dabar susijusios su paskaita. Atsiradę klausimai paskatino vieną kolegą, sėdintį iš šalies, lyg nepatenkintai subumbėti -- Tai įkyrumas kitų "dulkių"! Nespėji atsakyti į vieną klausimą -- tuoj kitas kelia.... Kiti, tačiau, stebėjo ir gyrė juniorų susidomėjimą.

-- Negi jau viskas, nu- stebo viena fuksė, žvelgdama į laikrodį. Magistra, paimdama į rankas korporacijos leidinį, nura- mino, pradėdama skaityti poeto Stasio Sant- varo, Korp! Garbės Fil- listerio "Lietuvą". Gra- žiai skaitytas kūrinys buvo su malonumu iškla- sytas.

Eglė Juodvalkytė

raite. Negi grįši namo pasiimti. Užsispraudžia už kelių kolegų galvo- dama -- gal nieks ne- pastebės. Viena, kita at- kreipia dėmesį į valdy- bos narių vedamas dis- kusijas apie neolituanų televizijos vakarą ir ar- tėjantį Vasario 16 dienos minėjimą. Tačiau niekas į jas neatreipia dėme- sio, jos vėl šnekučiuo- jas tarpusavy.

Atsiranda tėvūnas Raimundas Panaras, iš- vykęs atvežti dar vie- nos fuksės. Valdyba per- kelia svarstymus į ki- tą kambarį, palikdama gražiai ir patogiai įren- tą fil. Broniaus Kasa- kaičio rūsį juniorams, kurie apsupa šio vakaro paskaitininką fil. V. Ma- žeiką. Magistra K. Sa- baliauskaitė pasidžiau- gia susirinkusių gausu- mu ir pristato Mažeiką kaip Chicago padalinio arbiter elegantiarum. Jis aiškina Korp! spal- vų ir ženklų reikšmę. Išaiškėja gana įdomus faktas, kad seniorų spal- vos yra klaidingos. Vo- kietijon išsiuntus pir- muosius užsakymus, bu- vo prašytos žalios, auks- inės ir raudonos spal- vos juostos, (panašios į dabartines filijų juos- tas). Gautos juostos bu- vo raudonos, auksinės ir raudonos spalvos. Ka-

Iškilo juniorų refera- tų rašymo klausimas. Ta proga tėvūnas perskaitė senorio Uosio Juodval- kio parašytą referatą apie referatus. Vertėjo fuksams pasiklausti. Baigęs kol. Panaras pra- nešė kad nė vienas ne- atlikęs šio darbo, nebū- siąs pakeltas į senio- rus.

Juniorų sueiga atrodė baigta, bet nė vienas ne- siskubino išvykti. Vaka- ro šeiminkas B. Ka- sakaitis pakvietė visus vaišėms. Susirinkę už- traukė dainą.

Nors ir labai nelau- kiant, atėjo laikas skirs- tytis. Sunku buvo palik- tyti malonią vietą -- ne vieno korporanto mašina vengė judėti, ratams su- kantis ant ledo.

jun. Eglė Juodvalkytė

HELP WANTED MALE

BRIDGEPORT OPRS.
NEW MODERN PLANT
With all benefits. Must be 1st class on aircraft work only. Norwood has long range programs on S. S. T. and rocket work. Call Mr. H. Kroeger for interview.
NORWOOD PRECISION PROD.
19540 Allen Rd. Melvindale, Mich.
313 — 383-5700
An Equal Opportunity Employer (9-15)

RETA PROGA

įsigykite papiginta kaina šias knygas:

PALIK AŠARAS MASKVOJE

B. ARMONIENĖS atsiminimai iš Sibiro, lietuvių kalboje. Knyga gausiai iliustruota re- tomis nuotraukomis. KAINA \$3.00

KELIAS Į KAIRE

ALĖS RŪTOS romanas, premijuotas Dirvos konkurse. KAINA \$3.00

DAILININKAS RAUBA

VINCO RAMONO novelės. KAINA \$3.00

ALMA MATER

R. SPALIO romanas iš studentų gyvenimo Nepr. Lietuvoje. KAINA \$5.00

Visų keturių knygų bendra kaina \$14.00, bet Dirvos skaitytojai, naudodamiesi knygų išpardavimo vaju, moka tik

10 dol.
už keturias knygas.

— I S K I R P T I —

DIRVOS ADMINISTRACIJAI
6907 Superior Avenue
Cleveland, Ohio 44103

Prašau man išsiųsti keturias knygas: Palik Ašaras Maskvoje, Kelias į Kairę, Dailininkas Rauba ir Alma Mater, už papigintą kainą — 10 dol.

Pavardė ir vardas .....

Adresas .....

Prie šio jungiamas čekis ar money order 10 dol. sumoje.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribauskas Executive Secretary

4³/₄%

ON INVESTMENTS
Units of \$100.00
Dividend Checks
Mailed Quarterly

5%

ON BONUS SAVINGS
Units of \$1,000.00
For 3 Years
Dividends Paid
Quarterly
or Compounded

1447 So. 49th Court
CICERO, ILLINOIS 60650
Phone (Area Code 312) 656-6330

HOURS: Mon. 9-5; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat. 9-1; Wed. Closed
Savings In By The 10th Of The Month Will Earn From The 1st.

DIRVOS NOVELĖS KONKURSAS

TEMA. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

ILGIS. Novelės rankraštis privalo būti ne trumpesnis, kaip 16 standartinių mašinarščio puslapių spaudai, praleidžiant vieną tarpą. Pageidaujama, kad novelė nebūtų ilgesnė, kaip 50 mašinarščio puslapių, tačiau toleruojamos išimtys, atsižvelgiant į novelės siužetą ir meninę vertę.

LAIKAS. Paskutinė rankraščiui įteikti data: 1967 metų balandžio 30 d.

ADRESAS RANKRAŠČIAMS SIŪSTI: Dirva, Novelės Konkursas, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

PARUOŠIMAS. Konkursui siunčiami rankraščiai būtina privalo būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slaptyvardžiu. Tas pats slaptyvardis užrašomas ant pridėdama voko, kuriame užlipinamas raštelis su autoriaus tikrąja pavarde, adresu ir telefono numeriu. Vokas nebus atidarytas, jeigu ant jo bus pažymėta: nelaimėjus — neatplėsti.

SĄLYGOS. Laimėjusiam autoriui 250 dolerių premija bus įteikta 1967 m. Konkursko skelbėjas turi teisę premijuotąją novelę be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje atskiru leidiniu ar novelių rinkinyje. Autorius gali premijuotąją novelę spausdinti antruoju leidimu arba jos siužetu rašyti dramą, poemą ar romaną.

NEPREMIJUOTIEJI RANKRAŠČIAI gražinami jų autoriams arba paliekami naudotis konkurso skelbėjui atskirai sutartomis sąlygomis.

JURY KOMISIJA sudaroma iš trijų asmenų. Ji visai nepriklausomai paprasčiausiu būdu daugumą sprendžia, kas premijuotina ir kas rekomenduotina spausdinti. Jeigu komisija nuspręstų, kad nė viena jai pateikta novelė nepremijuotina, premija tais metais neskiriama ir perkeliama į ateinančius metus. Tokiu atveju kitais metais premijuojamos dvi novelės, premijų suma 500 dol.

Mecenatas — SIMAS KAŠELIONIS.

LINKĖJIMAI LIETUVIŲ FONDUI

LF vadovybė buvo pasiuntusi kalėdinius ir naujametinius sveikinimus ne tik visiems fondo nariams, bet ir ne nariams profesionalams: gydytojams, kunigams, inžinieriams ir architektams. Ne fondo nariai sveikinimo proga buvo paprašyti įsiųgti LF narių eiles.

Štai ką rašo tėvas Alfonsas Bernatonis, OFM Cap., gavęs LF vadovybės sveikinimo laišką:

"Dėkoju už Šv. Kalėdų sveikinimus ir N. Metų linkėjimus. Šia proga Jūsų pasiūstas laiškas -- Lietuviniui Kunigui -- yra taktiškas ir pagarbus mums kunigams priminimas, kad nuodugnau patikrintume savo finansines išgales ir įsipareigojimus, o tuo pačiu atkreiptume didesnį dėmesį ir į Lietuvinių Fondo paskirtį. L. Fondas yra vienas iš realių pastangų lietuvių išlaikymo rūpestyje. Šiam rūpesčiui mes visi, nežinint kokios profesijos bebūtume, esame sąžinės įpareigoti ir negalime numoti ranka. Tačiau ir tapę LF nariais, negalime nusiraminti, kad savo atlikau ir niekas nekvaršinkite man galvos. Kultūrinės, socialinės, visuomeninės ir politinės lietuvių institucijos ir toliau lauks mūsų visų talkos ir pagalbos. Jos be mūsų ir

mes be jų maža ką galėsime gero padaryti Lietuvai ir lietuvių išlaikymui. Mes tikrai galime didžiuotis daug gražaus padarę: Lietuvinių Bendruomenė, Politiniai Veikiniai, Balfas, Šiluvos Kopyčia, Jaunimo Centras, Putnamas, daug kitų Amerikoje, Šv. Kazimiero Kolegija, Vasario 16-os Gimnazija, Saleziečių mokykla, Jaunimo Židinys ir dar šis tas Europoje. Daug gero ir kitų šalių Lietuvos Bendruomenėse. Apie visa tai pagalvoję, galime džiaugtis ir dar nuoširdžiau ryžtis visa tai išlaikyti, plėsti ir tobulinti. Lietuvinių Fondui niekad nebuvau abejingas. Su džiaugsmu sekiau pirmųjų jo kūrėjų ryžtą ir pasišventimą. Gėrėjausi jo augimu, nors tuo metu pats nieko negalėjau prisidėti, nes slėgė pečius, kiti, mažesnės vertės rūpesčiai. Dabar mieliai įdaviau p-lei Audronei Valaitytei 300 dol., kaip pirmą savo įnašą Lietuvinių Fondui. Jeigu Dievas duos dar sveikatos ir nepasikeis gyvenimo aplinkybės, stengsiuos lig 1968 jubiliejinį metų kilnios sukakties papildyti savo duoklę. Nuoširdžiai linkiu, kad Jūsų šaukimas paskatintų visus geros valios lietuvius atšvesti Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 50 metų sukaktį su pilnu milijon

Detroito šaulių kuopos surengtame Klaipėdos krašto atvadavimo minėjime sausio 15 d. susitiko buvę Nepr. Lietuvos karininkai. Stovi iš kairės: kapitonas V. Ruseckas, pulkininkas J. Šlepetytis, majoras J. Šimkus, gen. J. Černius ir majoras K. Daugvydas.

TORONTO SKAUTŲ METINIS SUSIRINKIMAS

Toronto skautų tėvų ir rėmėjų metinis susirinkimas, įvykęs sausio 22 d. Priskelimo parapijos patalpose apžvelgė praėjusių metų bėgyje atliktus darbus ir kartu nužymėjo artimosios ateities veiklos kelius.

Susirinkimą, trumpai nusakydamas nuveiktus komiteto darbus, pradėjo ir pravedė komiteto pirmininkas Rusinas. Pranešimą apie komiteto finansinę padėtį padarė Imbrasienė. Paašikėjo, kad komitetas metų bėgyje turėjo keletą parengimų, kurie davė 1,548 dol. pelno. Fridėjus likutį iš 1965 m. 884 dol., viso susidarė 2,432 dol. Išlaidų komitetas turėjo 1,357 dol. Tokiu būdu metai buvo baigti su 1,075 dol. likučiu. Revizijos komisijos vardu pranešimą padarė M. Yčas. Po to sekė Šatrijos tunto tuntininkės Gvildienės ir Rambyno -- K. Batūros pranešimai. Jiedu pranešė, kad darbas buvęs našus, tuntuai stiprėjo ir tai kas buvę planuota, pasisekė įvykdyti. Metų pabaigoje įvyko Rambyno tuntu vadovybėje pasikeitimų. Tuntu vadovauti atėjo Č. Senkevičius, kuris metę žvilgsnį į 1967 metų užsimojimus.

Stovyklavietės komiteto vardu pranešimą pa-

darė G. Stanionis. Jis nusakė iki šiol atliktus darbus ir rūpesčius, kuriais buvo gyventa. Pasak pranešėją į Romuvs stovyklavietę jau yra investuota apie 40,000 dol. Praėjusių metų gruodžio mėn. stovyklavietė Romuva perduota naujai organizacijai, kurią valdys sudarytas 16-os direktorių vienetas. Nariais tos organizacijos galės būti tėvai ir rėmėjai, kurie užpildys nustatytos formos pareiškimą ir mokės vieną dolerį mokesčio į metus. Be to dar yra numatoma viena kartinė iki 25 dol. darbu ar kitu kuo skautiškos veiklos parama. Dageulis tėvų ir rėmėjų šį įpareigojimą yra atlikę anksčiau ir šiuo metu jų tai nelies. Plačiau apie naują stovyklavietės persiorganizavimą davė paaiškinimų advokatas G. Balčiūnas, kuris rūpinosi tos organizacijos įteisinimo reikalu.

1967 m. valdyba, pri- rinkus 5 naujus, yra šios sudėties: Augustinavičienė, Dubickienė, Imbrasienė, Kudreikis, Maziliauskienė, Facevičienė, Funkrienė, Rusinas, Sapoškinas, Simanavičienė, Stauskienė, Tarvydas ir Vasiliauskas.

nu Lietuvos Fonde, Dievo palaima telydi visus Lietuvos Fondo darbuotojus ir jo rėmėjus". (sk.)

Revizijos komisija liko nepasikeitusi: J. Baltaduonis, F. Bastys ir M. Yčas.

Įvairių klausimų ir suramymų kėlime dalyvavo visa eilė asmenų. Minėtini: Skautų Aido platinimas, rūkymas, girtavimas ir kt. Susirinkimo metu komitetas susirinkusiems buvo paruošęs skautiškas vaišes - kavutę.

* **SKAUTŲ RUOŠIMAS** Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas įvyks vasario 5 d. Priskelimo parapijos patalpose. Programa numatoma įvairi ir įdomi. Be kita, žada pasirodyti skudučių orkestras ir nauja skautų tautinių šokių grupė. Pradžia 5 val. p.p. (pb)

HELP WANTED MALE

FOUNDRY SAND BLAST SNAG GRINDERS & CHIPPERS Experienced only. Apply NORTHERN CAST ALLOYS, INC. 23801 Hoover Rd. Warren, Mich. (4-13)

HELP WANTED FEMALE

OPERATING NURSE Opportunity for advancement to head nurse if qualified. May live in if necessary, also openings for RN's - all shifts - all depts. - Contact Director of Nurses, Mercy Hospital, 718 N. Macomb, Monroe, Mich., CH 1-1700. Call collect. (9-15)

New Jersey valstijoje pagarsėjęs "dviejų mamų ir dukrelių" kvartetas (Melynienė, Kidžiuvienė su dukrom Maryte ir Alyte) yra dažnos Ritos ansamblio programų išpildytojos.

Vyt, Maželio nuotrauka

BOSTON

• Petras Viščinis, ilgametis Laisvės Varpo radijo vedėjas, nuo sausio 22 d. perėmė iki šiol Romano vadovaujamą radijo valandą.

• Bostono skautų tėvų komitetą šiais metais atstovauja H. Gineitis, J. Kuncaitis, Bacevičienė ir Vencuskas.

• Petras Adomavičius, buv. nepr. Lietuvos Vyr. Tribunolo teisėjas, mirė Bostone, sulaukęs 87 m. amžiaus. Liko žmona Elena ir proanukė I. Laurinaitienė.

Sūnus arch. Vl. Adomavičius taip pat mirė Bostone prieš kelerius metus.

HELP WANTED MALE

IMMEDIATE OPENINGS FOR EXPERIENCED PLANER TYPE MILL OPERATORS VERTICAL & HORIZONTAL MILLING MACHINE OPERATORS ENGINE LATHE OPERATORS EXTERNAL CYLINDER GRINDERS INTERNAL GRINDERS AUTO TURRET LATHE OPERATORS SMALL TURRET LATHE OPERATORS AUTO PROFILE MILL OPERATORS ALL SHIFTS.

All applicants must be high school graduates or have 5 years experience. Must be able to do own set-up, read prints and have own tools. Permanent work for qualified men. Fringe benefits & top salary. Night differential plus bonus.

Apply or write to Personnel Department THE MIEHLE CO. DIV. OF MIEHLE GOSS-DEXTER INC. 2011 W. Hastings Chicago, Ill. An Equal Opportunity Employer (140-14)

ELECTRICIANS TOOL AND DIE MAKERS TOOL ROOM MACHINISTS

Retirement has created year around openings for qualified employees in the following categories:

ELECTRICIANS: Requires journeymen with 10 years industrial experience.

TOOL AND DIE MAKERS: Requires minimum of 10 years experience and thoroughly qualified in sheet metal operations.

TOOL ROOM MACHINISTS: Must be qualified in sheet metal operations with 10 years experience.

CALL OR WRITE Personnel Dept.

WALKER MFG.

633 Hupp Jackson, Mich. (517) 784-3141, Ext. 272

An Equal Opportunity Employer (M. and F.) (12-13)

OPPORTUNITY FOR AN EXPERIENCED PERSON QUALIFIED IN DIE CASTING LAYOUT WORK

This is an opportunity to join the engineering services dept. of BENTON HARBOR MALLEABLE INDUSTRIES 171 Graham Ave. Benton Harbor, Mich. An Equal Opportunity Employer (9-12)

MACHINISTS

Qualified journeymen who like a variety of non-production work in well-equipped shops should call Mr. W. Bala, 567-5300, ext. 5641.

Parke, Davis & Company

Jos Campau at the River Detroit, Michigan 48232

(11-13)

DIRVA

1967 METAMS TIKTAI \$10

Tiems, kurie Dirvos dar neprenumeruoja

Sis pasiūlymas galioja tik iki 1967 m. SAUSIO 31 d. arba: nauja prenumerata už \$10 bus priimama iki 1967 m. sausio 31 d.

Šį lapelį galima panaudoti užsisakant DIRVĄ 1967 METAMS ir atsiunčiant tik \$10, jeigu NAUJAS skaitytojas, arba išrašyti savo draugui ar giminei dovaną už \$10, jeigu jie Dirvos neprenumeruoja.

(Dirva eina tris kartus savaitėje, pilna prenumerata metams \$11.)

Panaudokite apačioje esančią atkarpą, išpildykite aiškiai, ir su \$10 skubiai siųskite Dirvai.

DIRVA 6907 Superior Avenue Cleveland, Ohio 44103

NAUJAS DIRVOS PRENUMERATORIUS

DIRVOS ADMINISTRACIJAI, Cleveland, Ohio

Siunčiu \$10 ir prašau siuntinėti Dirvą šiuo adresu:

Pavardė, vardas .....

Adresas .....

Miestas ..... Valst. .... Zip .....

MALE & FEMALE

SETUP MEN & OPERATORS

Brown and Sharpe set-up men and operators, male or female. Cam lay-out man for Brown and Sharp or Davenport Screw Machine. Tool maker some experience in tool and machine design preferred.

Day or night shift—Full or Part Time. Usual fringe benefits. Call or write

ANSONIA MANUFACTURING DIVISION RIVER ST.

Ansonia, Conn.

203 — 735-1868

(12-13)

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Clevelando švietimo Taryba (Board of Education) atidaro dvi klases bendram anglų kalbos apmokymui svetur gimusiems. Viena klasė veiks dienos metu, kita vakarais. Pamokos vyks Adult Education Center patalpose, 2064 Stearns Rd. Vieta lengvai pasiekama Euclido #6 autobusu, Carnegie ekspresu ar Cedar Rapid.

Klasėse bus mokoma susikalbėti ir gramatika. Tuo reikalu pasiinformuoti ar registruotis galima skambinant tel. 791-8717.

• Nedelskime ilgiau ir padidinkime savo gyvybės draudimą, kol dar nėra vėlu. Dėl informacijų skambinkite prityrusiam draudimo atstovui — V. Giedraičiui tel. 944-6835.

AMERICAN PLASTICS COMPANY

4677 Manufacturing Rd.
(W. 160 & Puritas Area)

ieško moterų mašinoms aptarnauti. Nereikalaujama patirtis. Mes apmokiname. Pastovus, švarus ir saugus darbas.

Teirautis tel. 941-1715.
(12-14)

IŠ PRAETIES ARCHYVŲ... 1930 metais Dirvos surengtos ekskursijos į Lietuvą dalyviai ir juos išlydintieji bičiuliai Clevelando geležinkelio stotyje.
A. Naunčiko nuotrauka

"Tėvynės Garsai" radijo valandėlė

Juozas Stempužis, Clevelando kultūrininkas ir pedagogas, jau eilę metų vadovauja Tėvynės Garsų radijo valandėlei. Jo paruoštos žo-

• Apdraudus reikalais geriausius patarnavimus gaukite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

dinės ir muzikinės radijo programos gerai vertinamos ne tik savųjų, bet ir kitų tautybių tos srities žinovų. Daugelis tikina, kad Tėvynės Garsų radijo programa, savo kultūrinio lygiu, pirmąją kitų tautybių radijo programų tarpe.

Tautinių ir religinių švenčių progomis Juozas Stempužis visada paruošia prasmingus vaidinimus arba montažus su dainomis ir muzika. Praėjusių Kalėdų programoje klausytojai girdėjo Charles Dickenso "Kalėdų Varpai" montažą, kurį paruošė ir radijui pritaikė Juozas Stempužis, talkinamas režisieriaus Petro Maželio. Gerai paruoštas montažas ir suvaidintas vyresnių bei jaunesnių vaidintojų, išspūdingai praskambėjo radijo bangomis. Toksai montažas, užrašytas į juostą, galėtų būti kartojamas ir kitų miestų radijo programose.

Kitą įdomią staigmeną Juozas Stempužis patiekė Kalėdų išvakarėse Tėvynės Garsų radijo valandoje, tai iš įvairių pasaulio kraštų lietuvių sveikinimus, skirtus Amerikos lietuviams. Ruošdamas šią įdomią programą Juozas Stempužis, kaip patyrė, susisieki su viso pasaulio kraštų lietuvių bendruomenių vadovybėmis. Žinia, ne visų bendruomenių vadovybės atsišau-

kė į pageidavimą prisijusti savus Kalėdų ir Naujųjų Metų sveikinimus raštu arba įrašytus į juostas.

Ši Tėvynės Garsų radijo bangomis pertiekta programa, kiek patyrėme, su dideliu dėmesiu buvo išklausyta Clevelando lietuvių.

Ir taip iš eilės originaliu balsu pasigirdo sveikinimai iš Naujosios Zelandijos (fone skamba giesmė Tyliąją naktį). Kalbėjo Vytas Grigaliūnas iš Aucklando. Šveicarija. Kalbėjo Algimantas Gegeckas iš Zuericho.

Vasario 16 Gimnazija (fone girdėti gimnazijos choro giedamos giesmės) Kalba Vasario 16 Gimnazija iš Vokietijos (Kun. Dėdinas ir viena mokinė, pasikeisdami). Didžioji Britanija (fone aidi varpo gaudimas) Kalba Lietuvių Sodybos vedėjas, Juozas Lūža iš Anglijos.

Vakarų Vokietija. Kalba Jonas Kęstutis Valiūnas Romuvoje, Vakarų Vokietijoje.

Nuoširdžius ir įdomius mintimis atastus linkėjimus baigia Francisė Konviciolė iš Tėvės Leonardas Andriejus.

Nuoširdžiai dėkodu mi Tėvynės Garsų Radijo valandos vedėjui Juozui Stempužiui už jo gražias pastangas sufelkti prasmingus pasaulio lietuvių Kalėdų ir Naujųjų Metų linkėjimus, tokius tarpusavio bendravimo pasisakymus siūlome padaryti tradiciniais. Kaip būtų gražu, kad visi mūsų visuomeniniai ir kultūriniai sam-

būriai, tautinių ir religinių švenčių progomis vieni su kitais pasikeistų tokiais sveikinimais, vieni kitiems išsakytų savo mintis ir troškimus.

HELP WANTED MALE

THE CLEVELAND PNEUMATIC Tool Co.

3784 E. 78 St.
341-1700

A Subsidiary of PNEUMO-DYNAMICS Corp.

MACHINISTS TO WORK ON AERO SPACE MISSILE and Aircraft Components

KELLER-HYDROTEL

Contouring and profiling Machines

HORIZONTAL BORING MILLS

TURRET LATHES

GAP TURRET LATHES

ENGINE LATHES

MILLING MACHINES

RADIAL DRILLS

NUMERICAL CONTROLLED MACHINES

GAUSITE GERĄ VALANDINĮ ATLYGINIMĄ IR VISUS PRIEDUS

Interviewing Hours 8:15 A.M. to 5 P.M.

OR CALL 341-1700

for an interview convenient for you.

Skaityk ir platink DIRVĄ

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

**LIETUVIŠKOS KNYGOS,
PLOKŠTELĖS,
MEDŽIO DROŽINIAI,
AUDINIAI,
GINTARO KAROLIAI
IR KITI IŠDIRBINIAI.**

Įvairios kitos importuotos dovanos!

Visa tai galite įsigyti DIRVOS krautuvėje,

6907 Superior Ave.

Krautuvė atidaryta kasdien nuo 9 val. ryto iki 5:30 val. vak., šeštadienį iki 3 val. p. p.

Dr. D. Degesys Clevelando skautus supažindina su pirmąją pagalba, aiškindamas ką reikia daryti susižeidus ranką. Sėdi skautas R. Vasiliauskas, stovi G. Puškorius, V. Bacevičiaus nuotrauka

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Aklonis ir Adams, vaitinės savininkai Elizabeth, N. J., Kalėdų proga įvairiems kultūriniais reikalams paskyrę dovanų, 5 dol. auka parėmė ir Dirvą. Už dėmesį spaudai jiems reikiama padėka.

EAST ST. LOUIS

ALT S-GOS EAST ST. LOUIS SKYRIUS 1967 metais išrinko sekančios sudėties valdybą: pirmininkas -- Bronius Tiškus, vicepirmininkas inž. Jonas Gumbelvičius, narys ypatingiems reikalams -- Dr. Paulius Švarcas, išdinininkas -- Juozas Kleinaitis ir sekretorius -- Vladas Tervydis. Revizijos komisijon įėjo -- Jonas Luja, Marta Paulikaitienė ir Ona Lujienė.

Naujoji valdyba suruošė Naujųjų Metų sutikimo vakarą-banketą Holiday Inn svetainės patalpose.

Daugumas skyriaus narių aktyviai dalyvauja "Aušros" choro repeticijose ir jungiasi prie paruošiamųjų darbų paminėti Lietuvos Nepriklausomybės Atstatymo Vasario 16-tos 49-tą

jų metų dieną. Šiais metais minėjimas įvyks vasario mėn. 5 dieną (sekmadienį) 6 val. vakaro lietuvių parapijos salėje -- 15th ir Baugh Ave. kampas. Visi apylinkių ir vietos kolonijos lietuviai kviečiami iš anksto taip susitvarkyti, kad galėtų minėjime dalyvauti, o taip pat prašomi ir savo draugus atvesti. Prie programos pravedimo ir šimt aktyviai prisideda parapijos mokyklos mokiniai, vadovaujami darbščių seselių. "Aušros" choras pasirodys su naujomis dainomis. Po minėjimo bus vaišės.

Pavasariui artėjant dar numatoma ir kitų kolonijos organizacijų viešų rengimų. Kaip ir visuose JAV miestuose, taip ir East St. Louis vietovėje, vykstant gyventojų migracijai ir užemiesčiams, tą procesą jaučia ir šios kolonijos gyventojai, bet visi lietuviai jaučia, kad jų tarpusavio ryšys turi būti išlaikytas per jų organizacijas ir visuomeninį bendravimą.

Rep.

Antanas Čeičys, iškitręs Australijos sostinėje Canberroje, su V. Geniu turi įsteigę stovybos bendrovę, kuri šiais metais gavo už pusantro milijono dolerių užsakymą statyti mokyklas ir kitokius valdžius pasatatus. Nuotraukoj A. Čeičys su savo vaikais.

Revizijos Komisijos Nariui

PRANUI MISIŪNUI

mirus, Jo šeimą, gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Dariaus-Girėno Klubas

Mielam kolegai -- miškininkui

ALBINUI KAROSUI

mirus, šeimos nariams, netekus brangaus vyro ir tėvo giliai užuojautą reiškia

Mykolas ir Elena Gureckai

Mielai motinai Vokietijoje mirus,

PETRĄ MARŪNĄ

ir šeimą nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Ed. ir St. Vaitkai,
P. G. Valunai

Susirinkime kalba programos vedėjas R. Kezys. Šalia sėdi susirinkimo pirmininkas A. Diržys ir sekretorė J. Pumputienė. G. Peniko nuotrauka

"LAISVĖS ŽIBURIO" RADIJO NARIŲ SUSIRINKIMAS

E. ČEKIENĖ

Š. m. sausio 22 d., Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyn, N. Y. įvyko "Laisvės žiburio" radijo narių susirinkimas, kuriame dalyvavo apie 100 žmonių.

Susirinkimą atidarė radijo vedėjas Romas Kezys, prezidentą pakviestas m. s. Antaną Diržį pirmininku ir Pumputienę sekretore. R. Kezys apibūdino radijo valandos atsiradimo priežastis, pabrėždamas, kad, iniciatorių nuomone, didžiajame New Yorke, šalia vienos radijo valandos gali išsilaikyti ir antroji visuomeniškais pagrindais įkurta, be komercinių skelbimų, menutraukiant ir taip jau trumpo pusvalandžio lietuvių kalba.

R. Kezys pranešė, kad "Laisvės žiburio" programos metinė sutartis baigiasi kovo 20 d., todėl šio susirinkimo tikslas padaryti sprendimą -- radijo valandą sekantiems metams tęsti ar ne. Jei taip, tai nutarti programos pobūdį, su komerciniais skelbimais, ar be jų, išrinkti administracijos ir revizijos komisijas ir radijo vedėjus.

Jis pranešė, kad pirmuosius gyvavimo metus "Laisvės žiburys" baigia su 1700 dol. deficitu, išsivertus beveik be komercinių skelbimų, vien aukomis. Iš 3000 išsiuntintų laiškų su aukomis atsiliėpė du šimtai, atsiuntę 2112 dol. Už programos valandą stočiai mokama 60 dol., kuriuos turi sumokėti iš anksto už visus metus, viso 720 dol. Be to, ateičiai reikalinga įsigyti geresnį rekordavimo aparatą, naujų plokštelių ir kitų reikmenų, apmokėti administracines išlaidas. Rėmėjų tarpe 10% yra tik angliškai kalbančių klausytojų. Organizacijos, nors buvo garsinamos nemokamai, bet su aukomis ligi šiol tik keletas iš jų atsiliėpė.

Antanas Mažeika paminėjo eilę amerikiečių politikų, su kuriais jis pravedė pasikalbėjimus radijo bangomis, išskeldamas pavergtų tautų ir Lietuvos laisvės klausimą. Tuo tikslu buvo

specialiai nuvykęs ir į Washingtoną.

Be transliacijų, "L. ž." vadovai suruošė keletą priėmimų kongresmanams ir kitiems politikams, kurių metu buvo proga išpopuliarinti amerikiečių spaudoje Lietuvos vardą. Be to, -- sakė Mažeika, -- parašyta daug laiškų pareiškiant protestą į pasirodžiusius Lietuvai nenaudingas žinias ir padėkos laiškų už politikų ar žurnalistų pareikštą simpatijas pavergtoms tautoms. Jie gavo daug atsakymų ir pažadų kelti ir ginti Lietuvos laisvės bylą.

Žodį tarė Apreiškimo parapijos klebonas N. Pakalnis, apmokėjęs visą Kalėdų programos valandą.

Po ilgokai užsėdusių diskusijų išrinkta valdyba, kuri rūpinsis programa, finansais ir visuomeniniais reikalais - parengimais: R. Kėzys, A. Mažeika, A. Reventas, A. Diržys, V. Radzivanas, N. Umbrazaitė, V. Strolia, N. Kulikauskas, B. Macijauskienė, K. Genevičienė ir D. Kezienė.

Susirinkime metu surinkta 200 dol. aukų.

Į revizijos komisiją išrinkta V. Padvarietis, V. Čėsna ir H. Kulber.

RUOŠIASI PAGERBTI SAVANORIŲ J. KIAUNĘ

Š. m. sausio 13 d. posėdžiavo iš įvairių organizacijų atstovų sudarytas komitetas Lietuvos Nepriklausomybės kovų Savanoriui - kūrėjui, Karo invalidui Jurgiui Kiaunei pagerbti.

Pagerbimas įvyks vasario 11 d. 6 val. 30 min. vak., Manhattene, Carnegie International Endowment Center salėje, 345 East 46th St., New York, N.Y.

Minėjimą ruošia ALT S-gos I skyriaus iniciatyva sudarytas organizacijų komitetas iš šių organizacijų: Savanorių - Kūrėjų, Karo invalidų, Ramovėnų New Yorko

CHICAGIŠKĖS NUOTRUPOS

VEIKSNIŲ konferencijos New Yorke nutarimai iškiliau paminėti 50 metų Lietuvos nepriklausomybės sukaktį, atrodo, rado atgarsio Chicagoje, Vietos Chicago Lietuvos Taryba -- Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius, nutarė užbėgti centrams už akių ir jau dabar pabrėžti bet kokios sukakties momentą. Vasario 16 d. proga išleisto atsišaukimo dešiniajame kampe pareikšta: "VA-DUOKIME LIETUVĄ" o sekančia eilute nurodyta: "Karalystė 1253 -- Rusiškoji vergija 1940".

Tekste tarp kitko paaiškinama, kad šiemet sukanka 714 metų nuo Lietuvos karalystės įsteigimo ir 49 metai nuo Nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimo. Tuos skaičius turint galvoje "organizacijos ir pavieniai asmenys prašomi gausesnės aukos, negu iki šiol paremti Lietuvos laisvės kovą".

Pas mus iki šiol buvo priimta, kad kiekvienas, sušukęs "Vallo Lietuva", įgauna imunitetą nuo bet kokios kritikos, ir kritika nermalonu pasisakyti prieš taurius patriotinius užsimonimus, tačiau šis pirmininko Juliaus Pakalnos ir vykdomojo sekretoriaus Algirdo Žukausko pasirašytas atsišaukimas, kiek teko patirti, sukėlė nepasitenkinimo net pačios tarybos narių tarpe. Trumpo kritiško žvilgsnio reikla ir savo pačių darbams. Juo labiau, kad šių dienų žmogus yra kritiškai nusiteikęs ir jį vargiai paveiks toks, nors ir labai sentimentalus, bet labai negabiai surašytas atsišaukimas. (vm)

Adelės Druktenytės dainų ir operų arijų recitalis

Š. m. sausio 21 dieną San Francisco ir apylinkių lietuviai turėjo retą

skyriaus, Dariaus - Girėno Posto, Korp! Neo-Lithuania Filisterių Sąjungos, Korp! Neo-Lithuania New Yorko padalinio, Nepriklausomybės Fondo, Teisininkų Centro, Bendruomenės, ALT S-gos I-jo ir II-jo skyrių.

Programoje: prof. dr. Jono Fuzino paskaita. Deklamacijas atliks Irena Veblaitienė. Po to organizacijų atstovų sveikinimai ir Solenizanto žodis. Po programos vaišės.

Posėdžiui užsibaigus dar buvo svarstyta ALT S-gos Rytų Apygardos ir ALTS-gos būsimos Seimo reikalai, Lietuvos Nepriklausomybės 50-ties metų sukakties klausimai ir pasitarta kitais bendriniais tautinės idėjos reikalais.

• N. Kulikauskas iš Ridgewood, N. Y. ir B. Macijauskienė iš Kearney, N. J. per E. Čekienę užsisakė DIRVĄ.

• MEČYS ŠIMKUS, teisininkas, kviečia visus Dirvos skaitytojus, gyvenančius Chicagoj ar apylinkėse tuoj pat atvykti jo kontoron sutvarkyti savo 1966 metų pajamų mokesčius. Jis tai atliks Jums tikrai tvarkingai, tiksliai ir greitai, nes toje srityje turi ilgą ir didelį patyrimą. Jei nesi dar jo klientas, būk -- būsi patenkintas.

4259 So. Maplewood Ave. Chicago, Illinois. Telef. CL 4-7450. Val. 9-3 ir 5-8.

progą pasiklausyti panelės A. Druktenytės dainų ir operų arijų recitalio. Recitalis buvo uždaro pobūdžio -- tik lietuviams. Jaunoji dainininkė gimusi ir augusi Amerikoje. Baigusi Šv. Kazimiero Kolegiją Chicagoje, dainavimą studijavo Italijoje, Milane. Tarp lietuvių kaip dainininkė panelė Druktenytė iki šiol nedaug kur tėra pasirodžiusi. Todėl ir šis jos recitalis susidėjo daugiausia iš itališkų dainų bei operų arijų. Lietuviškai šį kartą ji padainavo tik tris daineles: Budriūno -- Tykiai, tykiai Nemunėlis teka, Šimkaus -- Kur bakuzė samanota ir Gruodžio -- Burtai. Pažymėtinas dainininkės lietuvių kalbos grynumas. Jos tarsena aiški ir taisyklinga, kirčiavimas teisingas ir galėtų būti net pavyzdžiu kaikiuriems net Lietuvoje gimusiems ir augusiems dainininkams. Itališkai padainavo porą Rossini dainelių ir keletą arijų iš Mozarto, Fuccini ir Boito operų.

Vertinti panelės Druktenytės dainavimą muzikiniu atžvilgiu būtų muzikų - specialistų dalykas ir mes šį kartą jone nesimsime. Tikimės, kad šis jaunosios dainininkės pasirodymas lietuvių tarpe nėra paskutinis ir kiti kita proga galės daugiau ir tiksliau apie tai pasakyti. Šiuo metu San Francisco lietuviams yra malonu turėti panelę Druktenytę savo tarpe, kuri prieš porą metų apsigyvenusi San Francisco mieste, pati susirado kelią į Lietuvos Bendruomenę.

Recitalis įvyko Friendship Club patalpose prieš šv. Bonifacio bažnyčios. Akompanavo Charles Ferlee.

MINĖS VASARIO 16

Vasario 19 dieną San Francisco ir apylinkių Lietuvos Bendruomenės valdyba rengia Vasario šešioliktosios minėjimą, kuris įvyks šv. Jono parapijos salėje. Bus paskaita ir meninė programa.

Po minėjimo įvyks metinis San Francisco Lietuvių Bendruomenės susirinkimas ir naujos valdybos rinkimai.

Laisvės žiburio radijo valandėlės New Yorke rėmėjai dalyvavę susirinkime sausio 22 d. G. Peniko nuotrauka